

Arrest

nr. 344 226 van 2 april 2026
in de zaak RvV X / IV

Inzake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat A. VAN DER MAELEN
Guilleminlaan 35/b 1
9500 GERAARDSBERGEN

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE WND. VOORZITTER VAN DE IVde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Palestijnse nationaliteit te zijn, op 6 juni 2025 heeft ingediend tegen de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 28 mei 2025 tot niet-ontvankelijkheid van een verzoek om internationale bescherming.

Gelet op artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 20 januari 2026 waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 12 februari 2026.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken N. DENIES.

Gehoord de opmerkingen van verzoekende partij en haar advocaat V. TORRES, die *loco* advocaat A. VAN DER MAELEN verschijnt.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Over de gegevens van de zaak

1.1. Verzoeker verklaart afkomstig te zijn van Gaza en geboren te zijn op (...) januari 1999.

1.2. Verzoeker dient op 25 september 2024 een verzoek om internationale bescherming in.

1.3. Verzoeker wordt op 14 april 2025 gehoord op het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: het Commissariaat-generaal).

1.4. De commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: de commissaris-generaal) neemt op 28 mei 2025 een beslissing tot niet-ontvankelijkheid van een verzoek om internationale bescherming. Deze beslissing, die de bestreden beslissing uitmaakt, luidt als volgt:

“A. Feitenrelaas

U verklaarde een Palestijnse staatsburger te zijn van 26 jaar oud. U werd geboren te Gaza en verbleef in de Abraj Al-Nada wijk tot uw vlucht.

U verklaarde dat u Gaza verliet gezien er geen levensmogelijkheden waren. U hekelde het gebrek aan onderwijs, werk en toekomstperspectief alsook het voortdurende uitbreken van conflicten.

U reisde naar Griekenland waar u aankwam op 14 februari 2020 en een verzoek om internationale bescherming indiende op 4 april 2020. Op 28 juli 2020 werd u het vluchtelingenstatuut gegund door de Griekse autoriteiten. U verklaarde Griekenland op 21 of 25 mei 2021 te hebben verlaten en reisde naar België waar u een flexbus nam naar Duitsland waar u ongeveer acht maanden verbleef. Daar diende u een verzoek om internationale bescherming in. Vervolgens keerde u terug naar Griekenland en nam daar een vliegtuig naar Gaza op 16 juni 2022 aangezien uw vader medische problemen had. U keerde terug naar Griekenland op 22 of 23 september 2022. In 2024 verliet u opnieuw Griekenland en reisde naar België waaruit u vervolgens opnieuw naar Duitsland ging om uw moeder te bezoeken en helpen. Daar verbleef u enige tijd tot u ergens in maart 2024 naar België reisde. U diende een verzoek om internationale bescherming in op 25 september 2024.

U verklaarde dat u in Griekenland geen goede accommodatie wist te vinden gezien u verbleef in een achtergelaten boot en daarna een verlaten huis en u zich moest richten tot de voedselbank om te voorzien in uw levensbehoeftes. Daarenboven wist u geen goed werk te vinden en belandde u verschillende keren in illegaal werk waar u slecht of niet betaald werd. Toen u ermee dreigde naar de politie te stappen wegens het achterhouden van uw loon begon uw toenmalige werkgever u te bedreigen en sprak hij over banden met de Albanese maffia. U besloot dat u geen leven kon opbouwen in Griekenland en verliet het land waarna u uiteindelijk in België een verzoek om internationale bescherming indiende.

Ter staving van uw verzoek legde u de volgende documenten neer: uw Palestijnse identiteitskaart, geboortecertificaat, huwelijksakte en paspoort. Uw UNRWA-kaart, uw families UNRWA kaart, UNRWA familie registratiekaart en uw UNRWA schoolcertificaat. De toestemming om Gaza te verlaten, de lijst van de grensovergang van Rafah van juli 2022. Een attest van dakloosheid in Griekenland, uw Grieks paspoort, uw aanvraag voor de vernieuwing van uw Griekse verblijfsvergunning en uw Griekse verblijfsvergunning. Een foto van een interimkantoor in Kreta, de website van Eurofoodbank Kreta, een foto van uw verblijfsplaats op een boot. Gesprekken met uw werkgevers in Kreta, een foto van het verbod om Gaza te verlaten en een USB-stick met verschillende foto's en video's over uw verblijf in Griekenland, een filmpje over het terugdrijven van vluchtelingen door de Griekse grenswacht, een video waarin vermeende asielzoekers worden geslagen door de Griekse politie en een sociale media post van een hoofdverwonding die u opliep

B. Motivering

Na grondige analyse van het geheel van de gegevens in uw administratieve dossier, moet vooreerst worden vastgesteld dat u géén elementen kenbaar hebt gemaakt waaruit eventuele bijzondere procedurele noden kunnen blijken, en dat het Commissariaat-generaal evenmin dergelijke noden in uw hoofde heeft kunnen vaststellen.

Bijgevolg werden er u geen specifieke steunmaatregelen verleend, aangezien er in het kader van onderhavige procedure redelijkerwijze kan worden aangenomen dat uw rechten gerespecteerd worden en dat u in de gegeven omstandigheden kunt voldoen aan uw verplichtingen.

Na onderzoek van alle gegevens in uw administratief dossier, wordt uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk verklaard in overeenstemming met artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de wet van 15 december 1980.

Vooraleerst merkt het CGVS op dat u zeer tegenstrijdige en volatiele verklaringen bood over uw verblijf sinds u uw asielstatus verkreeg in Griekenland. U verklaarde zo op de DVZ dat u 4 maanden na uw aankomst in Griekenland al doorreisde naar Duitsland waar u verbleef tot begin september 2024. Op het CGVS verklaarde u dan weer op verschillende plaatsen zou zijn verbleven -waaronder België, Duitsland en Gaza- sinds u uw vluchtelingenstatus verkreeg (CGVS p. 8-9, 12). Voorts verklaarde u op de DVZ dat u in september 2024 in België aankwam (Verklaring DVZ Nr. 33; CGVS p. 9). Tijdens uw persoonlijk onderhoud verklaarde u dan weer dat u in maart 2024 al in België arriveerde wat zou betekenen dat u maandenlang naliet om een verzoek om internationale bescherming aan te vragen (CGVS p. 9). Uw laattijdig verzoek doet bijgevolg al ernstige twijfels opkomen over de ernst van uw verzoek. Bovendien verklaarde u ook toe dat u aanvankelijk weigerde om uw vingerafdrukken af te staan voor uw verzoek om internationale bescherming (CGVS p. 5). Dit alles toont aan dat u doelbewust trachtte de Belgische asielinstanties te misleiden betreffende uw verblijfplaatsen in de afgelopen jaren alsook uw reisroute, wat belangrijke elementen vormen in uw asieldossier. Dit berokkent uw geloofwaardigheid ernstige schade.

Voorts moet in het kader van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel (GEAS) moet worden aangenomen dat uw behandeling en rechten er in overeenstemming zijn met de vereisten van het Verdrag van Genève, het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM). Het Unierecht steunt immers op de fundamentele premisse dat elke lidstaat met alle andere lidstaten een reeks gemeenschappelijke waarden deelt waarop de Unie berust, en dat elke lidstaat erkent dat de andere lidstaten deze waarden met hem delen. Dit impliceert en rechtvaardigt dat de lidstaten er onderling op vertrouwen dat de andere lidstaten deze waarden erkennen en het Unierecht, dat deze waarden ten uitvoer brengt, dus in acht nemen, en dat hun respectieve nationale rechtsordes in staat zijn een effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden van de door dat recht erkende grondrechten [zie: HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nrs. C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, ECLI:EU:C:2019:219, Ibrahim e.a., randnummers 83-85 en HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nr. C-163/17, ECLI:EU:C:2019:218, Jawo, randnummers 80-82]. Hieruit volgt dat verzoeken van personen die reeds internationale bescherming genieten in een EU-lidstaat in beginsel niet-ontvankelijk kunnen worden verklaard als uitdrukking van het beginsel van wederzijds vertrouwen.

De vaststelling dat er tussen de EU-lidstaten verschillen kunnen bestaan met betrekking tot de mate waarin aan begunstigden van internationale bescherming rechten worden toegekend en zij deze kunnen uitoefenen, doet geen afbreuk aan het gegeven dat zij onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van de lidstaat die de bescherming heeft toegekend toegang krijgen tot bijvoorbeeld (sociale) huisvesting, sociale bijstand, gezondheidszorg of tewerkstelling, en bijgevolg óók dezelfde stappen zullen moeten ondernemen om hiervan gebruik te maken. Bij de beoordeling van de situatie van begunstigden gelden dan ook de omstandigheden van de daar aanwezige onderdanen als maatstaf, niet de omstandigheden in andere lidstaten van de Europese Unie, en wordt rekening gehouden met de realiteit dat óók de socio-economische mogelijkheden van deze onderdanen erg problematisch en complex kunnen zijn.

In het andere geval zou het gaan om een vergelijk van nationale socio-economische systemen, bestaansvoorzieningen en nationale regelgeving, waarbij begunstigden van internationale bescherming een meer voordelige regeling zouden kunnen bekomen dan de onderdanen van de lidstaat die hen bescherming heeft verleend. Dit zet niet alleen het voortbestaan van het GEAS op de helling, maar werkt tevens irreguliere, secundaire migratiestromen in de hand, evenals discriminatie ten overstaan van EU-onderdanen, ...

Ook het Europees Hof van Justitie oordeelde dat enkel uitzonderlijke omstandigheden in de weg staan dat het verzoek van een persoon die reeds internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, niet-ontvankelijk wordt verklaard, namelijk wanneer de voorzienbare levensomstandigheden van de begunstigde van internationale bescherming in een andere lidstaat hem er blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling zoals bepaald in artikel 4 van het Handvest, welk artikel overeenstemt met artikel 3 EVRM. Het Hof voegde eraan toe dat bij de beoordeling van alle gegevens van de zaak een “bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid” moet worden bereikt, wat slechts het geval is “wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid” [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 88-90 en Jawo, randnummers 90-92].

Situaties die géén “zeer verregaande materiële deprivatie” teweegbrengen, zijn volgens het Hof van Justitie niét van aard zijn om de vereiste drempel van zwaarwegendheid te bereiken, zelfs al worden deze bijvoorbeeld gekenmerkt door een grote onzekerheid of sterke verslechtering van de levensomstandigheden, door de omstandigheid dat begunstigden van internationale bescherming in een andere lidstaat er geen bestaansondersteunende voorzieningen genieten of voorzieningen die duidelijk beperkter zijn dan die welke in andere lidstaten worden geboden zonder dat zij anders worden behandeld dan de onderdanen van deze lidstaat, door het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zijn in de lidstaat waar het nieuw verzoek om internationale bescherming is ingediend dan in de lidstaat die reeds bescherming heeft verleend, door de omstandigheid dat de vormen van familiale solidariteit waarop onderdanen van een lidstaat een beroep kunnen doen om het hoofd te bieden aan tekortkomingen van het sociale stelsel van die lidstaat meestal niet voorhanden zijn voor personen die er internationale bescherming genieten, door een bijzondere kwetsbaarheid die specifiek de begunstigde betreft of door het bestaan van tekortkomingen bij de uitvoering van integratieprogramma's voor begunstigden [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 91-94 en Jawo, randnummers 93-97].

Het Commissariaat-generaal is zich bewust van het gegeven dat diverse bronnen en rapporten waarop het acht vermag te slaan sinds enkele jaren een problematisch en precair beeld beschrijven op het vlak van de levensomstandigheden van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland. Deze situatie wordt mee ingegeven door het Griekse politieke en socio-economische klimaat, en brengt voor (terugkerende) statushouders meer bepaald met zich mee dat zij zich geconfronteerd kunnen zien met administratieve complicaties bij de afgifte of hernieuwing van elementaire documenten die op hun beurt de toegang tot basisvoorzieningen (huisvesting, voedsel, hygiëne, medische zorgen) kunnen bemoeilijken (zie: Country Report: Greece. Update 2023, gepubliceerd door AIDA/ECRE d.d. 6/2024 en beschikbaar op https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDA-GR_2023-Update.pdf; Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken d.d. juni 2022 en beschikbaar op <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/ambtsberichten/2022/06/24/verslagfeitenonderzoek-naar-statushouders-in-griekenland-juni-2022>; Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL d.d. maart 2024 en beschikbaar op https://rsaegan.org/wp-content/uploads/2024/04/2024-03_RSA_BIP.pdf; en Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken d.d. september 2024 en beschikbaar op <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/ambtsberichten/2024/09/03/verslag-feitenonderzoek-naar-statushouders-in-griekenland-september-2024>).

Echter, de commissaris-generaal is van oordeel dat deze informatie niet toelaat om te concluderen dat een (terugkerende) begunstigde van internationale bescherming in Griekenland er op systematische wijze in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie verkeert of zal terechtkomen die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. Het Commissariaat-generaal heeft in dit verband overigens evenmin kennis van jurisprudentie van bijvoorbeeld het Europees Hof voor de Rechten van de Mens of arresten van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in deze zin.

Het Commissariaat-Generaal is derhalve van mening dat, hoewel een grotere voorzichtigheid aan de dag moet worden gelegd bij het onderzoek naar de levensomstandigheden van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland en de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° in een aantal gevallen niet aan orde zal zijn, een individuele analyse noodzakelijk blijft. Het Commissariaat-Generaal besteedt hierbij in het bijzonder aandacht voor het bestaan van een verhoogde kwetsbaarheid van de verzoekers, aan hun individuele profiel en hun vermogen om rechten te doen gelden, stappen te ondernemen en in hun eigen basisbehoeften te voorzien.

Op basis van een analyse van het geheel van de elementen in uw administratief dossier, waarbij het aan u toekomt om het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in de EU-lidstaat die u deze bescherming verleende geëerbiedigd worden op individuele wijze te weerleggen, moet worden vastgesteld dat u onvoldoende concrete elementen aanhaalt die de niet-ontvankelijkheid van uw verzoek in de weg staan.

Zo legde u uw verblijfsvergunning uit Griekenland neer alsook uw Grieks reispaspoort. U verklaarde bovendien ook over een nummer bij de sociale zekerheid (AMKA) en een fiscaal identificatienummer (AFM) te beschikken (CGVS p. 10, 14). Hierbij wijst het CGVS erop dat u er bovendien ook in slaagde om uw verblijfsvergunning te hernieuwen zoals u zelf ook aanhaalde (CGVS p. 10).

Voorts verklaarde u verschillende reizen te hebben ondernomen sinds u uw vluchtelingenstatus verkreeg in Griekenland. U reisde zo tot tweemaal naar Duitsland, keerde zelfs terug naar Gaza en Griekenland en reisde uiteindelijk ook enkele keren naar België (CGVS p. 3-4, 8-9). Dit toont aan dat u duidelijk de capaciteiten en financiële middelen had om deze reizen te organiseren, waardoor er redelijkerwijs kan worden aangenomen dat u ook voldoende zelfredzaam zou zijn om een leven op te bouwen in Griekenland.

Waar uit de elementen in uw administratief dossier zou blijken dat u als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geconfronteerd werd met bepaalde moeilijkheden op het vlak van werkgelegenheid, huisvesting en integratie, voldoet deze situatie niet aan de bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid en cumulatieve voorwaarden zoals bepaald door het Hof van Justitie.

Hoewel dergelijke moeilijkheden een aanwijzing kunnen vormen van bepaalde problematische situaties zoals deze ook geïdentificeerd worden door het Hof (zie hoger), kan immers niet worden besloten dat u door de onverschilligheid van de daar aanwezige autoriteiten, en voor zover u volledig afhankelijk zou zijn geweest van overheidssteun, buiten uw wil en uw persoonlijke keuzes om, terecht bent gekomen in een toestand van

zeer verregaande materiële deprivatie die u niet in staat stelt om te voorzien in uw meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor uw fysieke of mentale gezondheid of u in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. Evenmin zijn er concrete indicaties dat dit het geval zou zijn bij een terugkeer ernaartoe.

Zo gaf u zelf aan verschillende keren werk te hebben gevonden in Griekenland (CGVS p. 12, 13-15). Hoewel u verklaarde dat u in deze jobs op illegale wijze werd tewerkgesteld en uiteindelijk vaak werd opgelicht, toont u hiermee aan dat u wel degelijk de mogelijkheden had om te voorzien in uw eigen onderhoud. Daarenboven verklaarde u dat u meermaals naar het interimkantoor DYPA op Kreta was geweest om een legale job te zoeken, maar u nooit werd gecontacteerd gezien u de taal niet sprak (CGVS p. 14). Toen u werd gevraagd of u op het interimkantoor vroeg naar een gratis taal cursus verklaarde u dat deze plaats niets te maken had met het aanbieden van taal cursussen en u in Griekenland nooit iets had gekregen (CGVS p. 15). Het is opmerkelijk dat indien men u daar vertelde dat u de taal moest spreken, u zich nooit informeerde over de mogelijkheden om een taal cursus te krijgen (CGVS p. 15). Bovendien is het opvallend dat u louter een foto van het interimkantoor wist te tonen. Er kan namelijk worden verwacht van u dat u meer documenten hierover zou weten neer te leggen gezien u verklaarde daar verschillende keren te zijn geweest om een job te vinden (CGVS p. 14). Dit doet ernstige twijfels opkomen over de oprechte inspanningen die u zou hebben geleverd in Griekenland om een legale job te zoeken. Bovendien is het opmerkelijk dat indien u nooit werk vond -en het werk dat u wel deed nooit of zeer gering werd uitbetaald- u wel voldoende geld zou hebben om verschillende reizen binnen en buiten Europa te ondernemen sinds u uw status in Griekenland verkreeg.

Betreffende de gezondheidsproblemen die u zou hebben gehad in Griekenland wijst de commissaris-generaal erop dat uit objectieve informatie blijkt dat personen die internationale bescherming genieten in Griekenland gratis toegang hebben tot gezondheidszorg onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen (AIDA, Country Report: Greece. Update 2023, beschikbaar op : https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDAGR_2023-Update.pdf).

Uit objectieve informatie blijkt dat de belangrijkste problemen die personen met internationale bescherming in Griekenland ondervinden, verband houden met moeilijkheden om een verblijfsvergunning (ADET) en een sociale zekerheidsnummer (AMKA) te krijgen. Het moet echter gezegd worden dat dit niet het geval is voor u (CGVS p. 10, 1).

Hoewel uit objectieve informatie blijkt dat sommige ziekenhuizen moeilijkheden ondervinden om toegang te krijgen tot tolken, wijst deze informatie niet op systematische of onoverkomelijke moeilijkheden. Integendeel, uit een onderzoek dat tussen juni 2022 en juni 2023 door de UNHCR werd uitgevoerd, bleek dat slechts 29% van de gecontacteerde begunstigen verklaarde moeilijkheden te hebben ondervonden bij de toegang tot gezondheidszorg, met name als gevolg van de taalbarrière (AIDA, Country Report: Greece. Update 2023, beschikbaar op: https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDA-GR_2023-Update.pdf).

Bijgevolg, en gelet op het feit dat u zich niet beroept op een bijzondere kwetsbaarheid die een zware, complexe en regelmatige behandeling zou vereisen, is het Commissariaat-Generaal van oordeel dat u niet hebt aangetoond dat u, in geval van terugkeer naar Griekenland, zou worden geconfronteerd met een situatie die in strijd is met artikel 3 EVRM wegens de moeilijkheden om toegang te krijgen tot medische verzorging.

Bovendien verklaarde u zelf te zijn opgenomen in een ziekenhuis en daar behandeling te hebben gekregen nadat u bewusteloos viel tijdens de uitoefening van uw job in een fabriek (CGVS p. 16).

Betreffende het gebrek aan goede woonst stelt het CGVS dat u feitelijk nooit voldoende inspanningen zou hebben geleverd om dit te corrigeren. Zo verklaarde u dat u in Kreta eerst in een achtergelaten boot verbleef en daarna in een verlaten huis (CGVS p. 14). U verklaarde voorts dat het in Griekenland gebruikelijk zou zijn dat de werkgever u een onderkomen aanbood en u bij uw voormalige werkgevers in een loodplaats sliep (CGVS p. 12). Bovendien verklaarde u ook dat u omwille van uw dakloosheid ook hulp kreeg van de Griekse voedselbank waar u zowel voedsel ontving en de mogelijkheid had om een douche te nemen (CGVS p. 14). Er werd u gevraagd welke inspanningen u deed om een onderkomen te zoeken waarop u verklaarde dat u het niet vond, u geen geld had om iets te huren en de Grieken buitenlanders niet toelaten om hun huizen te huren (CGVS p. 14). U laat echter na om concreet aan te tonen dat u daadwerkelijke inspanningen zou hebben geleverd om dit te verwezenlijken. Er kan bovendien niet worden gesteld dat de Griekse samenleving geen inspanningen deden voor u op dit vlak gezien u wel hulp kreeg van de voedselbank en u bovendien ook een attest van dakloosheid kreeg.

Betreffende de incidenten met uw werkgevers stelt het CGVS dat de kans op oplichting en uitbuiting veel hoger ligt in de illegale werksfeer. Dat men u bedreigde met de Albanese maffia zijn louter blote beweringen

van uw voormalige werkgever. Bovendien lijkt uit niets van uw verklaringen dat u daadwerkelijk in contact zou zijn geweest met de Albanese maffia, of u enige problemen ondervond omwille van deze ruzie behalve het gebrek aan betaling. Bijgevolg kan men stellen dat dit een eenmalig incident was tussen u en uw voormalige werkgever en dit onvoldoende ernstig is om een gegronde vrees voor vervolging uit vast te stellen.

Bovendien werd er u gevraagd of u naar de politie ging om dit incident te melden, gezien u hier ook zelf mee dreigde (CGVS p. 13). Echter verklaarde u plots dat u politiemannen naar deze werkgever zijn bedrijf zag komen en aardappelen zag meenemen waardoor u vermoedde dat zij onderling samenwerkten (CGVS p. 15-16). Er werd u bijgevolg gevraagd of u dan geprobeerd had om dan naar een ander politiebureau aangifte te doen waarop u verklaarde dat ze u zelfs niet de deur zouden binnenlaten gezien u de taal niet kende (CGVS p. 16). Toen u opnieuw werd aangemoedigd om te antwoorden op de vraag verklaarde u van niet (CGVS p. 16). Er kan worden verwacht van u dat indien u daadwerkelijk werd opgelicht en hierna werd bedreigd dat u wel degelijk een aangifte zou doen bij de politie. Gezien u zelfs niet trachtte een aangifte te doen weet u niet aan te tonen dat u zich niet zou kunnen beroepen op bescherming van de Griekse autoriteiten.

De documenten die u neerlegde weten bovenstaande appreciatie niet te wijzigen. Uw identiteitskaart, geboorteakte, verscheidene UNRWA documenten van uzelf en uw familie, toestemming tot het verlaten van Gaza, foto betreffende verbod om Gaza te verlaten, personenlijst van grensovergang uw paspoort, en enkele foto's uit Gaza tonen aan dat u een Palestijn bent die afkomstig is uit Gaza. Dit wordt echter niet door het commissariaat in vraag gesteld. Uw AMKA, Griekse verblijfsvergunning, aanvraag tot vernieuwing van uw verblijfsvergunning en Grieks paspoort tonen aan dat u een verblijfsstatuut heeft in Griekenland, maar dit wordt ook niet door het commissariaat in vraag gesteld. Uw attest van dakloosheid toont aan dat u in Griekenland enige tijd dakloos zou zijn geweest maar weet niet aan te tonen dat het voor u onmogelijk is om een onderkomen te vinden in Griekenland. De website van Eurofoodbank en foto van DYP A zijn simpelweg foto's van een website. Deze tonen bijgevolg ook niet aan dat u niet in staat zou zijn om werk of onderkomen te vinden in Griekenland. De gesprekken met uw werkgevers uit Kreta tonen aan dat u daar heeft gewerkt, zou zijn opgelicht en u ruzie had met deze persoon. Deze tonen echter niet aan dat u een gegronde vrees voor vervolging zou hebben in Griekenland die u verhinderen om terug te keren. De video's van uw verblijf in Griekenland tonen aan dat u heeft verbleven in een verlaten boot in Griekenland, maar tonen niet aan dat u geen mogelijkheden zou hebben om een beter onderkomen te vinden. De video's over de Griekse grenswacht en politie weten niet aan te tonen in welke context deze fragmenten zijn opgenomen, noch dat u zelf persoonlijk betrokken was in deze fragmenten. Bijgevolg weet u ook geen persoonlijke vrees hieraan te koppelen. De situatie aan de Griekse grens weerspiegelt bovendien niet de eigenlijke situatie van erkende vluchtelingen in Griekenland. De foto's van uw sociale media tonen aan dat u mogelijks verwondingen opliep, maar tonen niet aan in welke context u deze opliep, noch dat u geen bescherming of verzorging zou weten te verkrijgen in Griekenland.

C. Conclusie

Op basis van de elementen uit uw dossier, verklaar ik uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk op basis van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet.”

2. Het verzoekschrift

2.1. Verzoeker voert in een eerste middel een schending van het redelijkheidsbeginsel aan. Hij meent dat de verwerende partij tot een onredelijk besluit kwam. Hij stelt eerder in Griekenland terecht te zijn gekomen in een toestand van verregaande materiële deprivatie, volledig los van zijn persoonlijke keuze of wil, zodanig dat hij zelfs niet in staat was om te voorzien in zijn meest elementaire levensbehoeften. De toestand in Griekenland was volgens verzoeker dermate ernstig dat gesproken kan worden van een schending van artikel 3 EVRM en artikel 4 van het EU-handvest van de grondrechten, één van de meest belangrijke mensenrechten. Hetzelfde kan worden verwacht bij een terugkeer. Hij verwijst vervolgens naar verschillende rapporten met betrekking tot de situatie van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland. Hij stelt dat begunstigden van internationale bescherming grote moeilijkheden ondervinden met het vinden van huisvesting, werk en taal.

2.2. In een tweede middel beroept verzoeker zich op een schending van artikel 62 van de vreemdelingenwet en artikel 3 van de wet betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen. Hij meent dat de motiveringsplicht werd geschonden. Volgens verzoeker kan de motivering van de commissaris-generaal niet volstaan om te begrijpen om welke redenen de commissaris-generaal meent dat hij zich niet in een situatie bevindt zoals hij verklaart zich bevonden te hebben.

2.3. In een derde middel beroept verzoeker zich op een schending van artikel 2, 3 en 5 lid 1 van het EVRM.

2.4. verzoeker vraagt in hoofddorde de bestreden beslissing te hervormen en hem de hoedanigheid van vluchteling toe te kennen en in ondergeschikte orde het dossier terug te sturen naar de commissaris-generaal.

3. De aanvullende nota's

3.1. De commissaris-generaal maakt op 19 november 2025 en 5 februari 2026, overeenkomstig artikel 39/76, §1, tweede lid van de Vreemdelingenwet, een aanvullende nota over waarin hij verwijst naar de volgende rapporten en arresten en er de weblinks van vermeldt:

- "*Country Report: Greece. Update 2023*", gepubliceerd door AIDA/ECRE d.d. 24/6/2024;
- "*Country Report : Greece. Update 2024*", gepubliceerd door AIDA/ECRE in september 2025;
- "*Nota A.M.K.A. wetgeving Griekenland*", dd. 16 januari 2026, juridische dienst cgvs;
- "*COI Focus Griekenland. HELIOS+ en Helios Junior*", gepubliceerd door Cedoca op 17 september 2025;
- "*Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights*", gepubliceerd door RSA/PRO ASYL d.d. maart 2024;
- "*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*" gepubliceerd door RSA d.d. april 2025;
- "*Communication on the status of migration management in mainland Greece*" gepubliceerd door de Europese Commissie op 4 april 2025;
- "*COI FOCUS GRECE Aide aux migrants*", gepubliceerd door Cedoca op 25 juli 2025;
- "*COI Focus Griekenland. HELIOS+ en Helios Junior*", gepubliceerd door Cedoca op 17 september 2025;

- "*Country Focus: Greece. Update 2024*", gepubliceerd door AIDA/ECRE in september 2025;
- "*Pressemitteilung nr. 30/2025 van 16.04.2025*", Bundesverwaltungsgericht, en "*Jugement BVerwG 1 C 18.24*", Bundesverwaltungsgericht, van 16.04.2025;
- "*Pressemitteilung, Verwaltungsgerichtshof Kassel*", van 2.09.2024
- "*Bundesverfassungsgericht, beslissing van 1 april 2025*";
- "*Bundesverfassungsgericht, arrest D-2590/2025 van 11 september 2025*".

3.2. Verzoeker legt op 20 november 2025, overeenkomstig artikel 39/76, § 1, tweede lid van de Vreemdelingenwet, een aanvullende nota neer. Met deze aanvullende nota wil hij een actualisatie geven van de situatie van begunstigen van internationale bescherming in Griekenland. Hij verwijst eveneens naar rapporten met betrekking tot de huidige situatie in zijn regio van herkomst zijnde Gaza. Hij voegt volgende stukken toe:

- *Verslag Ulysse juni 2024*;
- *ASYLUM INFORMATION DATABASE (AIDA), GREEK COUNCIL ON REFUGEES en EUROPEAN COUNCIL ON REFUGEES AND EXILES, 'Country Report Greece, Update on 2024, september 2025', https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2025/09/AIDA_GR_2024-update.pdf*.
- *E-nomothesia.gr, 'Nieuw wetsvoorstel over illegale immigratie in publieke consultatie'*.

3.3. Verzoeker legt op 11 februari 2026, overeenkomstig artikel 39/76, § 1, tweede lid van de Vreemdelingenwet, een aanvullende nota neer. Met deze aanvullende nota wil verzoeker aantonen dat hij bedreigd is geweest in Griekenland. Hij stelt ook aangevallen te zijn geweest op straat en klacht te hebben neergelegd bij de politie. In deze aanvullende nota worden de volgende elementen bijgebracht:

- foto's van verwondingen;
- whatsapp berichten met bedreigingen;
- documenten van de politie.

3.4. Verzoeker legt op 23 januari 2026, overeenkomstig artikel 39/76, § 1, tweede lid van de Vreemdelingenwet, een aanvullende nota neer. Hij verwijst naar verschillende rapporten waarmee hij een beeld wil schetsen van de levensomstandigheden van begunstigen van internationale bescherming in Griekenland. Hij stelt ook bijzonder kwetsbaar te zijn, daar hij afkomstig is van Gaza. Hij verwijst ook naar en citeert uit verschillende rapporten met betrekking tot de algemene situatie in Gaza. Verzoeker voegt de volgende elementen toe aan deze aanvullende nota:

- *ASYLUM INFORMATION DATABASE (AIDA), GREEK COUNCIL ON REFUGEES en EUROPEAN COUNCIL ON REFUGEES AND EXILES, "Country Report Greece, Update on 2024", september 2025*;
- *Rv van 30 oktober 2025, 335 295*;
- *ULYSSE, "Note du service de santé mentale Ulysse sur les effets pathogènes des événement liés à la guerre et l'invasion de Gaza sur les personnes originaires de Palestine présentes en Belgique"*, 20 juni 2024;
- *E-nomothesia.gr, "Nieuw wetsvoorstel over illegal immigratie in publieke consultatie"*;

- *"Inaccurate and misleading information in CEDOCA Country of Origin Information Focus: GREECE"*, Assistance to Migrants report, published 25th July 2025', 19 november 2025.

3.5. Ter de terechtzitting van 12 februari 2026 legt verzoeker, overeenkomstig artikel 39/76, § 1, tweede lid van de Vreemdelingenwet, een aanvullende nota neer. Met deze aanvullende nota wil hij een actualisatie geven met betrekking tot de situatie van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland. Hij voegt met deze aanvullende nota het volgende document toe:

- *"Brief gestuurd naar confrator Lahaye door de RSA, Me Minos Mouzourakis, advocaat en legal and advocacy officer binnen de refugee Support Aegaeon"* van 16 januari 2026.

4. Over de gegrondheid van het beroep

4.1. Voorafgaand

4.1.1. Inzake beroepen tegen de beslissingen van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen beschikt de Raad over volheid van rechtsmacht. Dit wil zeggen dat het geschil met alle feitelijke en juridische vragen in zijn geheel aanhangig wordt gemaakt bij de Raad, die een onderzoek voert op basis van het rechtsplegingsdossier. Als administratieve rechter doet hij in laatste aanleg uitspraak over de grond van het geschil (wetsontwerp tot hervorming van de Raad van State en tot oprichting van een Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, *Parl.St.* Kamer 2005-2006, nr. 2479/001, p. 95-96 en 133). Door de devolutieve kracht van het beroep is de Raad niet noodzakelijk gebonden door de motieven waarop de bestreden beslissing is gesteund en de kritiek van verzoeker daarop. Hij dient verder niet op elk aangevoerd argument in te gaan.

De Raad is het enige rechtscollege dat bevoegd is om kennis te nemen van de beroepen ingediend tegen de beslissingen van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen. In toepassing van de richtlijn 2011/95/EU, moet de Raad zijn bevoegdheid uitoefenen op een wijze die tegemoet komt aan de verplichting om "een daadwerkelijk rechtsmiddel bij een rechterlijke instantie" te voorzien in de zin van artikel 46 van de richtlijn 2013/32/EU. Hieruit volgt dat wanneer de Raad een beroep onderzoekt dat werd ingediend op basis van artikel 39/2, § 1 van de Vreemdelingenwet, hij gehouden is de wet uit te leggen op een manier die conform is aan de vereisten van een volledig en *ex nunc* onderzoek die voortvloeien uit artikel 46, § 3 van de richtlijn 2013/32/EU.

Op grond van artikel 49/3 van de Vreemdelingenwet worden de verzoeken om internationale bescherming hierna bij voorrang onderzocht in het kader van het Vluchtelingenverdrag, zoals bepaald in artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet, en vervolgens in het kader van artikel 48/4 van dezelfde wet. De Raad moet daarbij een gemotiveerd arrest vellen dat aangeeft om welke redenen een verzoeker om internationale bescherming al dan niet voldoet aan de criteria zoals bepaald in de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet.

4.1.2. Het wettelijke kader omtrent de 'beoordeling van feiten en omstandigheden' wordt heden uiteengezet in de artikelen 48/6 en 48/7 van de Vreemdelingenwet, die de omzetting betreffen van artikel 4 van de Richtlijn 2011/95/EU en artikel 13, lid 1 van de Richtlijn 2013/32/EU en bijgevolg in het licht van deze Unierechtelijke bepaling dienen gelezen te worden.

De in artikel 4 van de Richtlijn 2011/95/EU vervatte 'beoordeling van feiten en omstandigheden' in het kader van een onderzoek naar aanleiding van een verzoek om internationale bescherming, verloopt in twee onderscheiden fasen.

De eerste fase betreft de vaststelling van de feitelijke omstandigheden die bewijselementen tot staving van het verzoek kunnen vormen. De in artikel 4, lid 1 van de Richtlijn 2011/95/EU en artikel 13, lid 1 van de Richtlijn 2013/32/EU beoogde samenwerkingsplicht houdt in dat het in beginsel aan de verzoeker om internationale bescherming toekomt om alle nodige elementen ter staving van zijn verzoek, zoals vermeld in artikel 48/6, § 1, tweede lid van de Vreemdelingenwet, zo spoedig mogelijk aan te brengen. Hij moet een inspanning doen om dit verzoek te onderbouwen, onder meer aan de hand van verklaringen, schriftelijke bewijzen, zoals documenten en stukken, of ander bewijsmateriaal. Indien de door verzoeker aangevoerde elementen om welke reden ook niet volledig, actueel of relevant zijn, is het aan de met het onderzoek belaste instanties om actief met de verzoeker samen te werken om alle elementen te verzamelen die het verzoek kunnen staven. Daarnaast dienen deze instanties ervoor te zorgen dat nauwkeurige en actuele informatie wordt verzameld over de algemene situatie in het land van oorsprong en, waar nodig, in landen van doorreis.

De tweede fase betreft de beoordeling in rechte van deze gegevens door de met het onderzoek belaste instanties, waarbij wordt beslist of, in het licht van de feiten die een zaak kenmerken, is voldaan aan de materiële voorwaarden, omschreven in de artikelen 48/3 of 48/4 van de Vreemdelingenwet, voor de toekenning van internationale bescherming. Hier wordt beoordeeld wat de gevolgen zijn van de tot staving

van het verzoek ingediende elementen, en dus wordt beslist of die elementen daadwerkelijk kunnen voldoen aan de voorwaarden voor de toekenning van de gevraagde internationale bescherming. Dit onderzoek van de gegrondheid van het verzoek behoort tot de uitsluitende bevoegdheid van de met het onderzoek belaste instanties zodat in deze fase een samenwerkingsplicht niet aan de orde is (HvJ 22 november 2012, C-277/11, M.M., pt. 64-70). De beoordeling van een verzoek om internationale bescherming moet plaatsvinden op individuele wijze. Overeenkomstig artikel 48/6, § 5 van de Vreemdelingenwet moet, naast de door verzoeker afgelegde verklaringen en overgelegde documenten, ook onder meer rekening worden gehouden met alle relevante informatie in verband met het land van herkomst op het tijdstip waarop een beslissing inzake het verzoek wordt genomen, met inbegrip van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen die gelden in het land van herkomst en de wijze waarop deze worden toegepast. Consistentie, voldoende detaillering en specificiteit alsook voldoende aannemelijkheid vormen indicatoren op basis waarvan de geloofwaardigheid van de verklaringen kan worden beoordeeld, rekening houdend met individuele omstandigheden van de betrokken verzoekers. Twijfels over bepaalde aspecten van een relaas ontslaan de bevoegde overheid niet van de opdracht de vrees voor vervolging of een reëel risico op ernstige schade betreffende die elementen waar geen twijfel over bestaat, te toetsen. Het moet in deze evenwel gaan om die elementen die de nood aan internationale bescherming kunnen rechtvaardigen.

4.1.3. De formele motiveringsplicht, zoals voorzien in de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 en artikel 62 van de Vreemdelingenwet, heeft tot doel de betrokkene een zodanig inzicht in de motieven van de beslissing te verschaffen, dat hij in staat is te weten of het zin heeft zich tegen die beslissing te verweren met de middelen die het recht hem verschaft. De Raad stelt vast dat de motieven van de bestreden beslissing op eenvoudige wijze in die beslissing kan gelezen worden zodat verzoekende partij er kennis van heeft kunnen nemen en is kunnen nagaan of het zin heeft de bestreden beslissing aan te vechten met de beroepsmogelijkheden waarover zij in rechte beschikt. Bovendien blijkt uit het verzoekschrift dat verzoekende partij kennis heeft van de motieven van de bestreden beslissing, aangezien zij deze inhoudelijk bekritiseert. Derhalve is aan de voornaamste doelstelling van de uitdrukkelijke motiveringsplicht voldaan. De inhoudelijke kritiek, die verzoekende partij op de motieven uit, houdt in dat verzoekende partij in wezen de schending van de materiële motiveringsplicht aanvoert. De materiële motiveringsplicht, de vereiste van deugdelijke motieven, houdt in dat een administratieve rechtshandeling, *in casu* de beslissing tot niet-ontvankelijkheid van een verzoek om internationale bescherming, op motieven moet steunen waarvan het feitelijk bestaan naar behoren is bewezen en die in rechte ter verantwoording van de beslissingen in aanmerking kunnen genomen worden. Het middel zal dan ook onder meer vanuit dit oogpunt worden onderzocht (RvS 25 juni 2004, nr. 133.153).

4.2. De beoordeling

4.2.1. Uit de stukken van het administratief dossier blijkt dat verzoeker internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie, namelijk Griekenland. Hij werd er erkend als vluchteling op 28 juli 2020. Zijn Griekse verblijfsvergunning is nog geldig tot en met 27 juli 2026 (zie "*Cedoca, aanvraag derde landen*" in het administratief dossier).

Verzoeker brengt geen elementen aan waaruit blijkt dat hij actueel niet meer over een beschermingsstatus zou beschikken. Hij brengt geen concrete gegevens of verifieerbare elementen bij die aantonen dat er sprake zou zijn van een intrekking of opheffing van de hem verleende status, noch bevat het administratief dossier enige concrete aanwijzing in die zin. De Raad verwijst hierbij naar het vigerende *EU-acquis*, meer bepaald de Kwalificatierichtlijn, waaruit blijkt dat de verleende beschermingsstatus onverkort blijft gelden zolang er een nood is aan bescherming en slechts in uitzonderlijke, limitatief bepaalde omstandigheden kan worden ingetrokken of beëindigd (cf. de artikelen 11, 14, 16 en 19 van de Kwalificatierichtlijn). De bewijslast met betrekking tot de eerder verleende internationale bescherming (sstatus) in toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° berust bij de commissaris-generaal, doch eens hieraan is voldaan, komt het aan de verzoeker die de actualiteit of effectiviteit van deze bescherming ter discussie stelt, persoonlijk toe om aan te tonen dat hij niet (meer) op deze bescherming kan rekenen. Het komt dus aan verzoeker zelf en niet aan de commissaris-generaal toe om het bewijs te leveren dat ze in Griekenland niet langer internationale bescherming geniet. Verzoeker blijft hier echter in gebreke.

Bijgevolg wordt vermoed dat verzoeker geen nood heeft aan internationale bescherming in België, precies omdat hij reeds internationale bescherming geniet in een ander land, met name Griekenland. Om deze reden werd verzoekers beschermingsverzoek niet-ontvankelijk verklaard op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet. Deze bepaling vormt de omzetting naar Belgisch recht van het wederzijds vertrouwensbeginsel, vervat in artikel 33, lid 2, a), van de richtlijn 2013/32/EU. Dit wederzijds vertrouwensbeginsel betreft evenwel een weerlegbaar vermoeden.

4.2.3. Het wederzijds vertrouwensbeginsel wordt weerlegd indien de voorzienbare levensomstandigheden van een verzoeker, als persoon die internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, hem zouden blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest. De weerlegging vereist, specifiek voor wat betreft de voorzienbare levensomstandigheden, dat er sprake is van een situatie waarin een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid is bereikt. Deze drempel wordt bereikt wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 50-51 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, Ibrahim e.a., gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, pt. 90 en 101).

Wanneer er in een lidstaat sprake is van “tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken”, dan vallen deze tekortkomingen bijgevolg enkel onder artikel 4 van het Handvest wanneer zij een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak (cf. HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a., pt. 89).

Het kan voorts niet volledig worden uitgesloten dat een persoon die om internationale bescherming verzoekt kan aantonen dat er sprake is van buitengewone omstandigheden die specifiek hemzelf betreffen en die ertoe kunnen leiden dat hij bij terugzending naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft toegekend, wegens zijn bijzondere kwetsbaarheid, wordt blootgesteld aan een risico op een behandeling die strijdig is met artikel 4 van het Handvest (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 52 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, C-163/17, Jawo, pt. 95).

De Raad stipt hierbij verder aan dat, ongeacht de kwaliteit van de opvang en de zorg die aanwezig zijn in de betrokken gastlidstaat, er evenmin kan worden uitgesloten dat de terugkeer van een statushouder met een ernstige mentale of lichamelijke aandoening voor deze statushouder op zich reeds een reëel risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest kan inhouden en aldus moet worden onderzocht (zie naar analogie HvJ 16 februari 2017, C.K. e.a. t. Slovenië, C-578/16).

4.2.4. Vooreerst wordt de situatie onderzocht van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland en dit op basis van de meest recente en volledige landenrapporten waarover de Raad in de huidige fase van de procedure beschikt.

4.2.5. Wat betreft de algemene situatie voor begunstigden van internationale bescherming in en bij terugkeer naar Griekenland.

4.2.4. Vooreerst wordt de situatie onderzocht van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland en dit op basis van de meest recente en volledige landenrapporten waarover de Raad in de huidige fase van de procedure beschikt.

4.2.5. Wat betreft de algemene situatie voor begunstigden van internationale bescherming in en bij terugkeer naar Griekenland.

4.2.5.1. Het Hof van Justitie heeft reeds herhaaldelijk het belang benadrukt van “*objectieve, betrouwbare, nauwkeurige en naar behoren bijgewerkte gegevens en afgemeten aan het beschermingsniveau van de door het Unierecht gewaarborgde grondrechten*” voor de beoordeling van de vraag of de te verwachten leefomstandigheden die een verzoeker als statushouder in die andere lidstaat zou aantreffen, hem zouden blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandelingen in de zin van artikel 4 van het Handvest (HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a., pt. 88-89; beschikkingen van 13 november 2019, Hamed en Omar, C-540/17 en C-541/17, pt. 38).

4.5.2.2. Beide partijen leggen heden verschillende rapporten voor van gespecialiseerde instellingen of organisaties die de actuele situatie van statushouders in Griekenland onderzoeken, zowel wat betreft de inhoud van de in de artikelen 24 tot en met 35 van de richtlijn 2011/95/EU bedoelde rechten en voordelen waarop zij als statushouders aanspraak maken (onder meer m.b.t. werk, huisvesting, sociale voorzieningen en gezondheidszorg), als wat betreft de toegang tot deze rechten en voordelen. Ook de situatie van statushouders bij terugkeer naar Griekenland na verblijf elders buiten het Griekse grondgebied wordt hierin belicht en besproken.

4.5.2.3. Uit de verstrekte informatie blijkt duidelijk dat de situatie van statushouders in Griekenland moeilijk blijft op het vlak van huisvesting, werkgelegenheid en toegang tot de sociale en gezondheidszorgdiensten.

Uit het geheel van de informatie beschikbaar in het rechtsplegingsdossier blijkt dat het beleid van de Griekse autoriteiten erop gericht is van begunstigen van internationale bescherming te verwachten dat zij zelfstandig zijn en voor hun eigen bestaansmiddelen zorgen, terwijl zij belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels moeten overwinnen om toegang te krijgen tot bepaalde officiële documenten en zij – zeker wanneer zij terugkeren uit een andere lidstaat en niet (meer) over geldige verblijfsdocumenten beschikken – kunnen worden geconfronteerd met substantiële belemmeringen om hun rechten voor een potentieel lange wachtperiode te kunnen doen gelden. Dit betekent dat het voor statushouders moeilijk kan zijn om zelfstandig hun rechten te doen gelden en in de meest elementaire behoeften als voedsel, onderdak en stromend water te voorzien.

Griekenland kent een algemeen juridisch en beleidskader, dat gericht is op een algemene integratie in de Griekse samenleving van statushouders. In februari 2022 heeft Griekenland een nationale strategie voor integratie vastgesteld waarin de noodzaak van een alomvattende integratieaanpak wordt erkend. Er bestaan verschillende initiatieven op landelijk, regionaal en lokaal niveau, al dan niet met ondersteuning van IGO's en NGO's, die de algemene integratie van statushouders in de Griekse samenleving trachten te bevorderen. Tekortkomingen in de uitvoering van de bestaande wetgeving vormen evenwel een aanzienlijke belemmering voor een soepele integratie. Deze belemmeringen hebben onder meer betrekking op de afgifte en verlenging van verblijfsvergunningen, formaliteiten voor de afgifte van basisdocumentatie (zoals de gezondheidsverzekering, bankrekeningen, belastinggegevens), erkenning van kwalificaties, toegang tot werk en scholing, toegang tot huisvesting en in het algemeen een gebrek aan huisvesting in Griekenland.

Uit de landeninformatie volgt dat statushouders bepaalde persoonlijke documenten en gegevens nodig hebben die elementair zijn om hun rechten en voordelen als statushouder in Griekenland te doen gelden, zoals deze voortvloeien uit artikelen 24 tot en met 35 van de richtlijn 2011/95/EU en die hen toegang verschaffen tot basisvoorzieningen, zoals toegang tot werk, huisvesting, gezondheidszorg, en sociale voorzieningen.

Het gaat meer bepaald om de afgifte van een Griekse verblijfsvergunning (ADET), die wordt afgeleverd op basis van de internationale beschermingsstatus, een fiscaal registratienummer (AFM) en een sociale zekerheidsnummer (AMKA). Het al dan niet beschikken over deze officiële documenten is aldus belangrijk voor de vraag of statushouders in Griekenland het risico lopen om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Uit de landeninformatie blijkt dat het bezit van een geldige ADET immers een voorwaarde is voor het verkrijgen van een sociale zekerheidsnummer (AMKA), terwijl het bezit van een AFM, al dan niet indirect, een voorwaarde vormt voor, o.a., het openen van een bankrekening, het huren van een woning, toegang tot de arbeidsmarkt of het verkrijgen van een AMKA, en het bezit van een AMKA een voorwaarde uitmaakt om, o.a., toegang te krijgen tot sociale voorzieningen, (gratis) gezondheidszorg en de arbeidsmarkt (*“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 12, 24; *“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 264-266). Naast voormelde documenten hebben statushouders in Griekenland ook een reisdocument nodig om een bankrekening te openen of om toegang te hebben tot het platform van het ministerie van Financiën (AADE) en het online belastingplatform ‘Taxisnet’ (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 256-257). Zowel erkende vluchtelingen als subsidiaire beschermden kunnen reisdocumenten van de Griekse overheden verkrijgen (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 253-257). Statushouders moeten evenwel belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels overwinnen om toegang te krijgen tot voormelde officiële documenten. Het verkrijgen en verlengen van bepaalde documenten blijkt vaak complex te zijn, waarbij administratieve obstakels veel statushouders ervan weerhouden de documenten te verkrijgen die nodig zijn voor de toegang tot fundamentele socio-economische basisrechten zoals toegang tot gezondheidszorg, huisvesting, sociale voorzieningen, de arbeidsmarkt, onderwijs, het openen van een bankrekening en zelfs juridische bijstand (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 4-6, 20 en 22; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236-239).

4.5.2.4. Eerste afgifte van een ADET

Volgens de zogenaamde ADET-verordening wordt de beslissing tot toekenning van een ADET in principe opgenomen in de beslissing tot toekenning van de internationale beschermingsstatus die door de asielautoriteiten of door de beroepsinstantie wordt afgegeven. In elk geval moet de beslissing tot toekenning van een ADET aan de begunstigde worden meegedeeld op dezelfde dag als de beslissing inzake het verzoek om internationale bescherming. Dit is overeenkomstig een omzendbrief van het Griekse ministerie van

Migratie en Asiel. Ondanks deze regel geeft de Griekse asiendienst op dit moment nog steeds ADET-beslissingen als aparte administratieve handelingen af, die ze samen met de beslissing over de goedkeuring van de asielaanvraag aan de betrokken statushouder meedeelt.

Vervolgens moeten statushouders binnen zes maanden per e-mail een afspraak maken met de Griekse politie om de nodige documenten en vingerafdrukken voor de daadwerkelijke fysieke afgifte van een ADET voor te leggen. De Griekse politie tracht de afspraken binnen 10 dagen na de e-mail vast te leggen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen, met pasfoto's en een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt. Het duurt vervolgens 1 tot 2 maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk verwittigd dat hun ADET gedrukt is en/of klaar is om te worden opgehaald. Wekelijks verschijnen er online lijsten met de zaaknummers waarvan de ADET-kaarten klaar liggen om te worden afgehaald. Er wordt van statushouders verwacht dat zij deze lijsten dagelijks nakijken (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 5-17; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236-239).

4.5.2.5. Fiscaal registratienummer (AFM)

Er moet een onderscheid worden gemaakt tussen personen die voor 31 december 2020 een beschermingsverzoek indienden en zij die na 31 december 2020 een beschermingsverzoek hebben ingediend.

Sinds 31 december 2020 wordt automatisch een fiscaal registratienummer (AFM) aangemaakt bij het beschermingsverzoek. Personen die na 31 december 2020 een verzoek om internationale bescherming indienen, krijgen bijgevolg automatisch een AFM-nummer wanneer zij hun kaart als verzoeker om internationale bescherming ontvangen. De instanties die belast zijn met de registratie van hun verzoek vervullen de procedure voor de uitgifte van een AFM online en reiken daarbij een AFM-certificaat uit aan de verzoekers. Een statushouder die na 31 december 2020 een beschermingsverzoek indiende, zou in principe een AFM-nummer moeten hebben. Wanneer internationale bescherming wordt verleend, gaat deze AFM mee over naar de ADET.

Na het verkrijgen van internationale bescherming en een verblijfsvergunning moet een statushouder vervolgens een afspraak maken bij het bevoegde belastingkantoor (DOY) om de gegevens van zijn AFM bij te werken. Dit is evenwel niet mogelijk indien de ADET is verstrekend. Personen die automatisch een AFM-nummer hebben gekregen, kunnen geen TAXISnet-codes, die noodzakelijk zijn voor transacties met AADE en andere publieke diensten, aanvragen zonder voorafgaandelijk hun gegevens te hebben geactualiseerd bij het belastingkantoor. Aanvragen voor TAXISnet-codes moeten online gebeuren via het AADE-platform dat enkel beschikbaar is in het Grieks. Na de aanvraag wordt een afspraak gemaakt met het bevoegde belastingkantoor om de TAXISnet-codes te ontvangen.

Personen die voor 31 december 2020 een beschermingsverzoek hebben ingediend, die geen AFM-nummer hebben verkregen en wiens ADET nog geldig is, kunnen een AFM-nummer aanvragen via een videogesprek met een medewerker van de bevoegde autoriteit. Ook kan een AFM-nummer aangevraagd worden door een bezoek van de persoon of een gemachtigde aan het plaatselijke belastingkantoor (DOY) in de woonplaats van de statushouder. Bij de registratie bij dit belastingkantoor wordt om een adresbewijs gevraagd. Dit kan een certificaat van een opvanglocatie zijn, een energierekening of een kopie van een huurcontract op naam van de statushouder. Statushouders die dakloos zijn of geen adresbewijs kunnen overleggen, kunnen geen AFM-nummer verkrijgen. Als gevolg hiervan kunnen zij geen belastingaangifte indienen of een belastingverklaring ontvangen.

Een AFM-nummer wordt automatisch gedeactiveerd eens de ADET vervalt en kan niet worden gebruikt tot de ADET wordt verlengd (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 19-20; *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 20-21).

4.5.2.6. Afgifte en activering van een AMKA

Een AMKA, dit is een sociale zekerheidsnummer, is vereist voor, onder meer, de toegang tot sociale voorzieningen, de gezondheidszorg en de arbeidsmarkt. Samen met de afgifte van de verblijfsvergunning is de Griekse asiendienst verplicht om statushouders te informeren dat zij voortaan in aanmerking komen voor een AMKA en dat zij binnen één maand de wettelijk vereiste stappen moeten ondernemen om dit nummer aan te vragen (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236). Om een AMKA te verkrijgen, moet de statushouder de Griekse autoriteiten vragen om zijn voorlopig sociale zekerheidsnummer (toegekend aan verzoekers om internationale bescherming om tijdens de behandeling

van hun verzoek toegang te krijgen tot de gezondheidszorg, zgn. PAAYPA) om te zetten in een AMKA, een sociale zekerheidsnummer. Deze omzetting gebeurt binnen een maand na de afgifte van de ADET. De omzetting gebeurt niet automatisch maar moet worden gevraagd. Obstakels en langdurige wachttijden voor het verkrijgen van een ADET kunnen de afgifte van een AMKA beïnvloeden en dus ook de toegang voor statushouders tot het gezondheidszorgsysteem.

Sinds de AMKA-verordening van 23 december 2023 is de afgifte van een AMKA vanaf 1 april 2024 gekoppeld aan de voorwaarde van “*een geldige verblijfstitel in het land met toegang tot de arbeidsmarkt*”. De redenering hierachter is dat mensen die hun ADET niet verlengen geen belang meer hebben bij een AMKA, aangezien zij niet meer in Griekenland verblijven en daarom niet meer onder het Griekse sociale zekerheidsstelsel vallen. Deze verordening is ingegeven vanuit de gedachte om arbeidsmigratie en sociale zekerheid aan elkaar te koppelen. Een onbedoeld gevolg is dat de AMKA van statushouders bij het aflopen van hun ADET wordt gedeactiveerd, ook indien er een verlengingsaanvraag in behandeling is. De aanvraag voor een AMKA moet in persoon gebeuren voor een zgn. KEP (dienstencentrum voor burgers) of e-EFKA (nationaal fonds voor sociale zekerheid). Sinds 22 december 2024 vallen de uitgifte, activering en reactivering van de AMKA evenwel onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Migratie en Asiel.

Sinds 1 april 2024 wordt een AMKA, het sociale zekerheidsnummer, na voorlegging van een geldige ADET, bij een eerste afgifte inactief afgegeven. Om de daarbij horende rechten van o.m. gezondheidszorg en sociale voorzieningen te genieten, moet dit AMKA-nummer vervolgens worden geactiveerd. In tegenstelling tot wat in de wet is bepaald, kunnen statushouders hun AMKA niet onder dezelfde voorwaarden activeren als Griekse burgers. Artikel 6 (5) van de AMKA-verordening bepaalt dat derdelanders hun wettelijk verblijf alsook hun (daadwerkelijk) verblijf in Griekenland moeten aantonen en stipuleert welke stukken daartoe moeten worden voorgelegd. Wettelijk verblijf wordt in beginsel aangetoond door het voorleggen van een geldig paspoort van een derde land of een geldig reisdocument alsook een geldige verblijfstitel voor Griekenland met recht op toegang tot de arbeidsmarkt. Hierbij moet echter worden opgemerkt dat artikel 6 (5) uitdrukkelijk stipuleert dat statushouders zijn vrijgesteld van het voorleggen van een geldig paspoort of reisdocument, zodat het voorleggen van een geldige ADET in beginsel volstaat als bewijs van wettelijk verblijf (“*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 23; nota verwerende partij over de AMKA-wetgeving in Griekenland van 5 januari 2026 en de vertaling van de AMKA-verordening). Een bewijs van (daadwerkelijk) verblijf in Griekenland kan bestaan uit onder meer één van de volgende documenten: een fiscaal woonplaatsattest, eigendomsbewijs, huurovereenkomst, verklaring van gratis concessie of inwoning, verblijfsbewijs in het kader van bepaalde huisvestingsprogramma's, certificaat van verblijf in een studentenaccommodatie,.... Daklozen kunnen dit document vervangen door een certificaat van gebruik van een slaapzaal of een certificaat afgegeven door de gemeentelijke sociale dienst of het gemeenschapscentrum. Gedetineerden moeten een certificaat van detentie overleggen. Daarnaast moeten statushouders ook een bewijs van werk voorleggen, zoals een certificaat van aanwerving van een werkgever (een “*employment hiring certificate from an employer*” in de Engelse vertaling van de reeds geciteerde AMKA-verordening; in het “*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*” van september 2024 worden ook de termen “*intentieverklaring van een werkgever*” en “*werkgeversverklaring*” gebruikt), een arbeidsovereenkomst die is *geüpload* in het informatiesysteem van het ministerie van Werkgelegenheid (ERGANI), een verklaring van de bevoegde belastingdienst dat men als zelfstandige is begonnen of een bewijs van studie.

Met deze laatste voorwaarde behandelt de Griekse wet statushouders anders dan Griekse en Unieburgers, voor wie de bovenstaande vereisten alternatief en niet cumulatief gelden.

De eis dat alle statushouders een certificaat van aanwerving van een werkgever of een in ERGANI *geüpload* arbeidscontract of een verklaring van zelfstandig ondernemerschap van de bevoegde belastingdienst moeten indienen voor de activering van de AMKA, heeft tot gevolg dat statushouders die nog niet legaal werken of vanwege hun gezondheidstoestand niet kunnen werken, automatisch worden uitgesloten van toegang tot openbare gezondheidszorg en sociale voorzieningen.

De Griekse ombudsman en de Europese Commissie hebben hierover reeds hun bezorgdheden geuit. Het Griekse ministerie van Migratie en Asiel heeft toegegeven dat een wetswijziging nodig is, die tot nu toe niet is doorgevoerd. Ten slotte zorgt de eis van een ‘geldige’ verblijfsvergunning (ADET) voor een actieve AMKA voor ernstige problemen in de praktijk, omdat de AMKA automatisch wordt gedeactiveerd op de dag nadat de verblijfsvergunning is verlopen, als deze niet is verlengd of als de internationale of tijdelijke beschermingsstatus is ingetrokken. Dit betekent dat de eventuele lange wachttijden voor de verlenging van de ADET (zie *infra*) onvermijdelijk invloed hebben op de activeringsstatus van de AMKA.

Daarnaast volgt uit artikel 7, lid 1, c) van de AMKA-verordening dat de AMKA eveneens wordt gedeactiveerd wanneer er niet langer sprake is van een actueel verblijf in Griekenland. Een AMKA wordt volgens artikel 8 van de AMKA-verordening gereactiveerd als aan de voorwaarden van artikelen 5 en 6 van de verordening is

voldaan (“*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 22-24; “*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*”, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 20-22; *Country Report: Greece. Update 2024*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 202, 266-267; nota verwerende partij over de AMKA-wetgeving in Griekenland van 5 januari 2026 en de vertaling naar het Engels van de AMKA-verordening).

4.5.2.7. Afgifte van reisdocumenten

Het verkrijgen van een reisdocument in Griekenland voor statushouders gebeurt niet automatisch. Dit document kost 84 euro voor volwassenen en 73 euro voor kinderen. Om het te verkrijgen, moeten statushouders bij het bevoegde paspoortbureau van de Griekse politie een afspraak maken om een aanvraag in te dienen. Zij moeten daarvoor alle vereiste documenten (inclusief het betalingsbewijs via een Grieks online platform) voorleggen, zoals hun geldige ADET, het elektronische betalingsbewijs, en pasfoto's voorleggen. Personen die subsidiaire bescherming genieten, moeten ook een verklaring van hun diplomatieke dienst overleggen waarin wordt bevestigd dat zij geen nationaal paspoort kunnen verkrijgen. Deze stap brengt extra kosten met zich mee. Om te weten of het reisdocument klaar is, moet een lijst worden geraadpleegd die regelmatig online wordt gepubliceerd. Een reisdocument kan alleen persoonlijk worden afgehaald bij het regionaal asielkantoor (RAO) in Athene, Thessaloniki of Kreta (“*Country Report: Greece. Update 2024*”, AIDA/ECRE, september 2025, p. 253-257; “*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 18-19; Refugee.info Greece, *Travel Documents Greece*).

4.5.2.8. Huisvesting

Van statushouders in Griekenland wordt verwacht dat zij het opvangcentrum waar zij verbleven 30 dagen na het verkrijgen van hun status verlaten en dat zij daarna zelf op zoek gaan naar huisvesting (rapport “*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 3).

Het zogenaamde HELIOS-project (*Hellenic Integration Support for Beneficiaries of International Protection*) was in de periode van juli 2019 tot juli 2022 het voornaamste officiële integratieprogramma in Griekenland voor statushouders. Het HELIOS-project werd geïmplementeerd door de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) met de steun van de EU ten bedrage van 60 miljoen euro en de bijstand van verschillende NGO's en lokale besturen. Sinds 1 januari 2022 werden het beheer en de financiering van het HELIOS-project overgenomen door het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. Dit is tot op heden het belangrijkste integratieproject in Griekenland geweest. Via dit project hebben 47 753 begunstigden van internationale bescherming welkomstcursussen, scholing en ondersteuning bij het vinden van werk gekregen. Het project verleende ook huisvestingssteun en organiseerde activiteiten die mensen hielpen aansluiting te vinden en een bijdrage te leveren aan hun nieuwe gemeenschap. Vanaf de start van het project tot 31 oktober 2024 hebben 10 816 huishoudens actieve ondersteuning in de vorm van huursubsidie ontvangen. Het HELIOS-project liep officieel af op 30 november 2024 en was reeds gestopt met het ontvangen van nieuwe inschrijvingen en het verlenen van de meeste essentiële diensten sinds 1 september 2024.

Het werd vanaf januari 2025 vervangen door het HELIOS+-project, gefinancierd door het Europees Sociaal Fonds (ESF+), om de voortzetting van dit integratieprogramma op lange termijn te waarborgen. Daarnaast werd er ook een Helios Junior programma opgestart. HELIOS+ en Helios Junior zijn twee integratieprogramma's van de IOM, gericht op begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming in Griekenland. Beide programma's zijn mee ontworpen door het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. De IOM coördineert de programma's en Griekse NGO's of Griekse afdelingen van internationale NGO's voeren deze in heel het land uit. Het aantal begunstigden, het budget en de looptijd van HELIOS+ liggen per regio vast in toekenningsbesluiten van de nationale overheid. Deze aspecten variëren van regio tot regio. HELIOS+ loopt van 1 januari 2025 tot ten laatste 30 juni 2027. Ook Helios Junior heeft een vastgelegd aantal begunstigden en loopt tot mei 2027. De IOM bepaalt de toelatingscriteria. Dit project sluit volgens de IOM volledig aan bij de Nationale Strategie voor Integratie van de Griekse overheid, maar met een specifieke focus op het verbeteren van de inzetbaarheid op de arbeidsmarkt.

HELIOS+ verstrekt een of meerdere integratiediensten aan begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming, met focus op vijf domeinen:

- loopbaanbegeleiding en aansluiting op de arbeidsmarkt via training en contact met werkgevers;
- individuele ondersteuning inzake toegang tot sociale en openbare diensten;
- integratiecursussen met taalonderwijs Grieks en de cursus “*the European way of life*”, en vorming in sociale vaardigheden;

- huisvestingsondersteuning voor zelfstandig wonen: met huursubsidies voor maximaal twaalf maanden en een eenmalige bijdrage in de installatiekosten (bijdrage zelfstandig leven), en hulp bij het zoeken van een verblijf;
- gemeenschapsgerichte activiteiten die sociale cohesie en culturele uitwisseling stimuleren.

Statushouders die een huursubsidie ontvangen, moeten verplicht deelnemen aan de vormingen in de volgende drie domeinen: de individuele loopbaanbegeleiding, de individuele ondersteuning bij sociale en openbare diensten en alle integratiecursussen. Zij ontvangen een bijdrage voor zelfstandig leven en een huursubsidiebedrag volgens de grootte van hun huishouden. Statushouders die verhuizen naar een aangewezen gebied buiten de grote steden, krijgen vier extra maandelijkse huurtoelagen als aanmoediging.

Op het online platform www.heliospiti.com is betaalbare huisvesting beschikbaar, specifiek bedoeld voor HELIOS+. Het IOM-project *Providing Assistance for Transitioning Housing Solutions* (PATHS) voorziet een uitbreiding van dit platform, niet alleen in Griekenland maar ook in België en Frankrijk. PATHS wordt gefinancierd door ESF+ en loopt van 1 november 2024 tot 31 oktober 2027. Sommige woningen zijn gekoppeld aan speciale ondersteuningsprogramma's zoals HELIOS+, maar PATHS richt zich in wezen op huisvesting voor alle begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming.

Het HELIOS+-programma richt zich op twaalf van de dertien regio's van het land. Volgens de *factsheet* van de IOM zijn er per 31 juli 2025 acht HELIOS+-centra verdeeld over zes regio's. Er zijn twee centra in Centraal-Macedonië en Kreta en telkens één centrum in Attica, Peloponnesos, Thracië en West-Griekenland. Deze centra zullen de bestaande Integratiecentra voor Migranten (*Kéntro Ensomátosis Metanastón*, KEM) aanvullen en samenwerken met lokale diensten. De IOM zegt te focussen op regio's en gemeenten waar nog geen integratiecentra bestaan. De bestaande KEM's geven aan migranten informatie, vorming, advies en ondersteuning bij integratie, juridische kwesties, sociale diensten en toegang tot de arbeidsmarkt. Ze werken samen met lokale instanties en verwijzen door naar gespecialiseerde diensten. Het personeel bestaat uit onder andere een intercultureel bemiddelaar, een maatschappelijk werker, een migratiejurist en een psycholoog. De website van het ministerie van Migratie en Asiel vermeldt tien KEM's in zes regio's.

Kandidaten voor het Helios+-programma moeten volgens de procedure voldoen aan de drie volgende criteria:

- wettelijke status: ze moeten officieel een besluit hebben gekregen van de Griekse asiel dienst waarin internationale bescherming is toegekend (vluchtelingenstatus of subsidiaire bescherming), of ze moeten begunstigden zijn van tijdelijke bescherming in Griekenland op basis van het Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/382 van de Raad van de Europese Unie, of ze moeten via gezinsherenigingsprocedures met een vluchteling naar Griekenland zijn overgeplaatst volgens de relevante wetgeving, of ze moeten een verblijfsvergunning van gelijke duur hebben als gezinsleden van een begunstigde van internationale bescherming volgens de relevante wetgeving;
- arbeidsstatus: aanvragers moeten op het moment van registratie bij HELIOS+ werkloos zijn, met een geldige werkloosheidskaart van de openbare dienst voor arbeidsvoorziening (*Dimosia Ypiresia Apascholis*, DYPA);
- registratietermijn: begunstigden moeten zich binnen een termijn van maximaal 24 maanden registreren vanaf het moment dat zij een bepaalde juridische status hebben gekregen. Iemand die meer dan 24 maanden geleden een van deze beslissingen heeft ontvangen, komt bijgevolg niet in aanmerking. De exacte registratietermijn kan afhankelijk van de regio ook minder dan 24 maanden zijn, want de looptijd van HELIOS+ verschilt van regio tot regio. Verder moeten begunstigden zich uiterlijk zes maanden vóór de einddatum van het betreffende regionale project inschrijven.

Deelname aan HELIOS+ is mogelijk voor een periode van maximaal 18 maanden. De procedure staat in het Arabisch, Frans, Grieks en Oekraïens op de website van IOM. De online brochure over HELIOS+ is beschikbaar in zeven talen: het Arabisch, Engels, Farsi/Dari, Frans, Grieks, Oekraïens en Somali. IOM heeft ook een Facebookpagina over HELIOS+. Verder is er een HELIOS+ Helpline via Telegram. De selectie van de deelnemers gebeurt volgens IOM uitsluitend op basis van twee criteria: of iemand voldoet aan de voorwaarden (geschiktheid) en de volgorde van aanmelding. Als het aantal plaatsen in een regio al bezet is, komt men op een wachtlijst ("*finalist*"). Eerdere inschrijvingen blijven geldig. De website en brochures van de IOM maken geen melding van voorrangsgroepen.

Er is een bezorgdheid dat het nieuwe HELIOS+-project lijkt te zijn ontworpen op een kleinere schaal die niet beantwoordt aan de werkelijke behoeften van de vluchtelingenpopulatie in Griekenland ("*COI Focus Griekenland: Helios+ en Helios Junior*", 17 september 2025, Cedoca, p. 2-12; "*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 29-30; "*Communication on the status of migration management in mainland Greece*", Europese Commissie, 4 april 2025, p. 12-13)."

Het risico voor statushouders in Griekenland om, na de periode van 30 dagen waarin zij hun opvangplaats moeten verlaten na het verkrijgen van internationale bescherming, in een situatie van dakloosheid terecht te komen, is zeer groot. Het is immers zeer moeilijk om binnen die periode van 30 dagen de nodige documenten en middelen te verkrijgen om hun integratie te starten en huisvesting te verkrijgen.

Voor het verkrijgen van een huisvestingstoelage is een verblijf van minstens 5 jaar in Griekenland vereist waardoor statushouders vaak niet aan deze voorwaarde voldoen. Zelfs statushouders die het HELIOS-programma hebben doorlopen, dreigen opnieuw dakloos te worden nadat hun huurtoeslag is geëindigd, gelet op obstakels van discriminatie en gebrek aan betaalbare huisvesting. Bovendien ontvangen statushouders bij terugkeer naar Griekenland geen informatie over de nodige procedures om hun rechten aldaar als statushouder te doen gelden.

Statushouders kunnen toegang krijgen tot tijdelijke opvangcentra voor daklozen. De toegang tot deze opvangcentra kan voor statushouders door tal van factoren in de praktijk echter beperkt zijn, bijvoorbeeld omdat sommige centra alleen mensen accepteren die Grieks of Engels spreken, omdat naast geldige documenten zoals een verblijfsvergunning, AFM en AMKA, medische onderzoeken op huidziekten, röntgenfoto's van de borstkas en een psychiatrische evaluatie een vereiste zijn voor toegang tot alle opvangcentra en omdat deze centra hun volledige capaciteit al bijna hebben bereikt (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 29-33; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 257-261).

De Raad merkt op dat er weinig studies beschikbaar zijn over dakloosheid bij statushouders in Griekenland.

4.5.2.9. Arbeidsmarkt

Wat de toegang tot de arbeidsmarkt betreft, voorziet de Griekse wet in een volledige en automatische toegang tot werk voor statushouders onder dezelfde voorwaarden als de nationale onderdanen, zonder de verplichting om een werkvergunning te verkrijgen.

In de praktijk moeten statushouders beschikken over een geldige ADET, een geldig AFM-nummer en een geldig AMKA-nummer.

Enkel in het RSA/PRO ASYL-rapport wordt gesteld dat tevens een actieve AMKA nodig is. Om deze reden betoogt RSA/PRO ASYL dat de Griekse wetgeving een cirkelredenering hanteert waarbij toegang tot basisrechten als minimumvoorwaarde voor integratie in de gastsamenleving en de zoektocht naar werk in feite afhankelijk is van reeds verzekerd werk (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 24 en 34).

Geen enkele andere bron bevestigt evenwel dat een actieve AMKA nodig is om toegang te krijgen tot de arbeidsmarkt. In het AIDA-rapport van september 2025 wordt hierover geen melding gemaakt (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 261-262). Het verslag *"Feitenonderzoek"* stelt dan weer dat statushouders in de praktijk naast een ADET in het bezit dienen te zijn van een AMKA-nummer voor de afdracht van sociale lasten en een AFM om legaal arbeid in loondienst te verrichten (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 38).

In zijn antwoord per e-mail van 22 december 2025 op een vraag tot verduidelijking vanwege de commissaris-generaal, stelt het hoofd van de Griekse asielandministratie, de heer M.K., dat statushouders met een geldige ADET het recht hebben om te werken onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen, mits zij in het bezit zijn van een AMKA-nummer. Volgens hem vereist de betrokken wetgeving niet dat de AMKA geactiveerd moet zijn (nota verwerende partij over de AMKA-wetgeving in Griekenland van 5 januari 2026).

Gelet op het geheel van de bronnen die voorliggen kan in de huidige stand van zaken worden besloten dat een actieve AMKA geen voorwaarde is om in Griekenland legaal te kunnen werken. Een AMKA-nummer volstaat.

Verder moet rekening worden gehouden met hoge werkloosheidscijfers en extra obstakels als gevolg van de concurrentie met Griekssprekende werknemers, waarbij onderdanen van derde landen oververtegenwoordigd zijn in de werkloosheidsstatistieken. Veel statushouders zijn werkzaam in de informele economie, waardoor zij geen toegang hebben tot de sociale zekerheid, kwetsbaarder zijn en in bepaalde gevallen aan boetes worden blootgesteld (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 261-262).

In de mededeling van de Commissie, waarnaar in de bestreden beslissing wordt verwezen, kan nog worden gelezen:

“De capaciteit van het Griekse directoraat voor maatschappelijke integratie is versterkt door middel van het instrument voor technische ondersteuning van de Commissie, in het bijzonder met betrekking tot het ontwerp, de ontwikkeling en de invoering van hervormingen op het gebied van integratie. Bovendien is het ministerie van Migratie en Asiel bezig met het ontwerp van een onlineplatform voor sociale inclusie om de toegang van derdelanders tot de Griekse arbeidsmarkt te vergemakkelijken. Dit is een aanvulling op andere initiatieven om de integratie van begunstigden van internationale bescherming op de arbeidsmarkt te bevorderen.

Ook een project dat steunt op de herstel- en veerkrachtfaciliteit en sinds de tweede helft van 2022 wordt uitgevoerd, bereidt vluchtelingen voor op toetreding tot de arbeidsmarkt en bevordert samenwerking met bedrijven en andere belanghebbenden. Andere integratie-initiatieven zijn onder meer speciale banenbeurzen voor lokale werkgevers en begunstigden van internationale bescherming in de opvang- en identificatiecentra (georganiseerd in samenwerking met de UNHCR en de IOM) en het opzetten van centrale contactpunten om derdelanders informatie te verschaffen en gespecialiseerde diensten te bieden (door ESF+ gefinancierde centra voor integratie van migranten). Deze initiatieven leiden tot samenwerkingen en netwerken die begunstigden helpen contact te leggen met diensten en programma's voor maatschappelijke integratie en geven uitvoering aan activiteiten in het kader van maatschappelijke integratie die de sociale cohesie bevorderen.

Het ministerie van Migratie en Asiel heeft meer initiatieven op dit gebied aangekondigd, zoals de integratiebureaus in opvangfaciliteiten en speciale projecten uit hoofde van het Zwitsers-Griekse samenwerkingsprogramma 2023-2026. Bovendien werken de autoriteiten aan aanvullende integratiemaatregelen, met financiering die in de programmeringsperiode 2021-2027 beschikbaar is via het Europees Sociaal Fonds+.

De UNHCR is actief betrokken bij gerichte activiteiten om de integratie van vluchtelingen te bevorderen, met behulp van proefprojecten zoals een project in het kader van autorijden en verkeersveiligheid, taalcursussen voor volwassen vluchtelingen op de eilanden en hulp aan personen met een handicap bij het verkrijgen van toegang tot sociale voorzieningen. Het door de UNHCR beheerde ADAMA-centrum is een plek waar begunstigden praktische hulp, advies en bijstand kunnen krijgen bij het vinden van hun weg op de Griekse arbeidsmarkt. Daarnaast zijn er verschillende initiatieven op lokaal niveau, zoals de raden voor integratie van migranten en vluchtelingen, die verschillende gemeenten in het leven hebben geroepen om activiteiten te ontplooiën die burgerparticipatie mogelijk maken. Verschillende steden hebben het netwerk van steden voor integratie opgezet, dat informatie over goede praktijken voor de integratie van migranten en vluchtelingen plant, organiseert, invoert en uitwisselt. De gemeente Athene heeft het Atheens coördinatiecentrum voor migranten- en vluchtelingenkwesties opgericht om de samenwerking tussen de stad Athene en het maatschappelijk middenveld, internationale organisaties en de centrale overheid te vergemakkelijken” (“Communication on the status of migration management in mainland Greece”, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 14-15).

4.5.2.10. Sociale voorzieningen

Wat de toegang tot sociale voorzieningen betreft, genieten statushouders toegang tot sociale voorzieningen zonder dat er onderscheid wordt gemaakt tussen vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten. Een belangrijke ontwikkeling in 2024 was de belemmering van de toegang tot alle sociale uitkeringen, aangezien de activering van de AMKA, die voor het verkrijgen van deze uitkeringen vereist is, afhankelijk is van het bestaan van een geldig arbeidscontract, een certificaat van aanwerving van een werkgever (intentieverklaring of werkgeversverklaring) of zelfstandig ondernemerschap. Statushouders die vanwege hun gezondheidstoestand niet kunnen werken, worden uitgesloten van toegang tot sociale voorzieningen, wat in strijd is met artikel 29 van de Griekse Asielwet, aangezien het bezit van een actief AMKA-nummer noodzakelijk is voor toegang tot sociale uitkeringen van de Organisatie voor Welzijnsuitkeringen en Sociale Solidariteit. Daarnaast zouden statushouders dezelfde rechten moeten genieten en de nodige sociale voorzieningen krijgen volgens de voorwaarden die gelden voor Griekse onderdanen, zonder discriminatie.

Uit de informatie blijkt dat de voorwaarden met betrekking tot de verblijfsduur waarvan de toekenning van talrijke sociale tegemoetkomingen afhankelijk is, geen rekening houden met de bijzondere situatie van begunstigden van internationale bescherming. Dit heeft een verschil in behandeling tot gevolg tussen begunstigden van internationale bescherming en Griekse onderdanen, waarbij statushouders *de facto* worden uitgesloten van verschillende vormen van sociale bijstand. Om in aanmerking te komen voor sociale uitkeringen in Griekenland, moet een statushouder minstens vijf jaar legaal en permanent in Griekenland hebben gewoond, maar afhankelijk van de sociale uitkering kan deze vereiste worden uitgebreid tot meer dan tien jaar permanent legaal verblijf. Dit is onder meer het geval voor de huisvestingstoelage (waarvoor een legaal en duurzaam verblijf van vijf jaar in Griekenland is vereist), de geboortetoelage (toegankelijk voor alle moeders die twaalf jaar lang ononderbroken legaal op Grieks grondgebied verblijven), de maandelijkse kinderbijslag (toegankelijk voor wie vijf jaar permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft),

invaliditeitsuitkeringen (die een onderzoek door een accreditatie-centrum vereisen waaruit blijkt dat wie om betaling van deze uitkeringen verzoekt voor ten minste 67% arbeidsongeschikt is), evenals uitkeringen voor niet-verzekerde gepensioneerden (toegankelijk voor wie vijftien jaar lang permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft). Deze *de facto* uitsluiting van statushouders van de toegang tot bepaalde sociale uitkeringen is het gevolg van een politieke keuze van de Griekse autoriteiten die, gezien de strekking van de informatie over deze kwestie, niet lijkt te zullen veranderen.

De Europese Commissie heeft bijgevolg in januari 2023 een aanmaningsbrief aan Griekenland gestuurd (INFR(2022)2044) wegens niet-omzetting van alle bepalingen uit de richtlijn 2011/95/EU. De Europese Commissie is hiermee een inbreukprocedure gestart tegen Griekenland, mede wegens verschillende obstakels die statushouders ervaren in hun toegang tot de sociale voorzieningen, zoals bepaald in artikel 29 van de richtlijn 2011/95/EU (*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 22-27; *Country Report: Greece. Update 2024*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 202 en p. 264-265). Het vereiste van een arbeids- en verblijfsverleden in Griekenland om aanspraak te kunnen maken op sociale voorzieningen behelst volgens de inbreukprocedure mogelijk een ongerechtvaardigd onderscheid tussen statushouders en Griekse staatsburgers of inwoners van Griekenland (*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 23). Na beoordeling van het Griekse antwoord is de Commissie van mening dat Griekenland zijn verplichtingen uit hoofde van de richtlijn 2011/95/EU niet is nagekomen en heeft zij daarom besloten om in mei 2025 een met redenen omkleed advies uit te brengen wegens niet-naleving van bepaalde bepalingen uit deze richtlijn. De Commissie stelt daarbij dat een volledige naleving van de richtlijn 2011/95/EU essentieel is voor het goed functioneren van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel. Het hoofddoel van deze richtlijn is enerzijds te verzekeren dat de lidstaten gemeenschappelijke criteria toepassen voor de identificatie van personen die werkelijk bescherming behoeven en anderzijds ervoor te zorgen dat deze personen in alle lidstaten over bepaalde minimumvoordelen kunnen beschikken. Na het uitsturen van dit met redenen omkleed advies, heeft Griekenland twee maanden tijd om te reageren en de nodige maatregelen te nemen. Niet-naleving hiervan kan de Commissie ertoe doen besluiten de zaak aan het Hof van Justitie voor te leggen. Aldus blijkt dat meer dan drie jaar na de aanmaningsbrief van de Europese Commissie, Griekenland nog steeds geen stappen heeft ondernomen om aan de Unierechtelijke normen te voldoen (*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 22-27; *Country Report: Greece. Update 2024*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 202 en p. 264-265). Tot op heden ligt geen informatie voor met betrekking tot het eventuele inleiden van een zaak bij het Hof van Justitie. Minstens blijkt dat meer dan drie jaar na de aanmaningsbrief van de Europese Commissie Griekenland in mei 2025 nog steeds geen stappen heeft ondernomen om aan de EU-normen te voldoen.

Er bestaat geen specifieke uitkering voor statushouders om hun toegang tot het socialezekerheidsstelsel te garanderen. De financiële tegemoetkoming die verzoekers om internationale bescherming ontvangen en die wordt beschouwd als onderdeel van de materiële hulp die hen in die hoedanigheid is toegekend (zgn. *'cash assistance'*), wordt automatisch niet meer uitbetaald maar direct stopgezet van zodra de bank op de hoogte wordt gesteld van de beslissing om de verzoeker een internationale beschermingsstatus te verlenen, zelfs wanneer deze beslissing nog niet aan deze verzoeker werd meegedeeld (*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 25).

Het gegarandeerde minimuminkomen (een toelage van 216 euro per huishouden met een aanvulling voor elke extra volwassene (108 euro) of kind (54 euro) is formeel toegankelijk voor statushouders. Er zijn echter meerdere cumulatieve voorwaarden waaraan moet worden voldaan. Daardoor worden in de praktijk veel statushouders uitgesloten, zoals individuen of gezinnen die door gebrek aan financiële middelen gedwongen worden om in te trekken bij personen of huishoudens die boven de armoedegrens leven, daklozen die geen dakloosheidsattest kunnen voorleggen of mensen die in kraakpanden of in informele vluchtelingenkampen wonen of die informeel naar kennissen verhuizen om te voorkomen dat ze op straat moeten leven. Op dezelfde manier geven de bevoegde Griekse autoriteiten (die geen tolkendiensten hebben en daarom niet kunnen communiceren met mensen die geen Grieks of Engels spreken) alleen dakloosheidsbewijzen uit aan mensen die formeel aantonen dat ze voldoen aan andere voorwaarden voor toegang tot sociale rechten – waaronder het bezit van verblijfsdocumenten – zodat in de praktijk veel daklozen geen toegang hebben tot het gegarandeerde minimuminkomen. Ook mensen die subsidies ontvangen in het kader van het HELIOS-woonbijstandsprogramma worden uitgesloten van dit minimuminkomen. Om een gegarandeerd minimuminkomen aan te vragen, moeten statushouders in het bezit zijn van een geldige ADET, AFM, TAXISnet-codes, een belastingverklaring en een AMKA, alsook een bankrekening hebben (*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 27-28; *Country Report: Greece. Update 2025*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 265).

4.5.2.11 Gezondheidszorg

Iedere statushouder in Griekenland heeft recht op gratis toegang tot primaire, secundaire en tertiaire gezondheidszorg onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen.

Wet 4368/2016 voorziet in het recht op gratis toegang tot de gezondheidszorg voor statushouders. De gezondheidszorg bestaat uit toegang tot publieke gezondheidszorg (openbare ziekenhuizen, openbare medische centra, gezondheidscentra, gemeentelijke klinieken) en sluit dus toegang tot private zorgaanbieders uit.

Artikel 33 van wet 4368/2016 garandeert gratis gezondheidszorg voor niet-verzekerde personen en kwetsbare groepen, wat betekent dat de Griekse overheid voorziet in de dekking van de medische kosten. De begunstigen die beroep kunnen doen op deze gratis gezondheidszorg worden nader omschreven in artikel 33, lid 2. Uit artikel 33, lid 2 onder c), punt ix) volgt dat hieronder vallen *“personen die internationale bescherming genieten (erkende vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten) en staatlozen en hun familieleden (echtgenoten en minderjarige of ten laste komende kinderen), die een geldige verblijfsvergunning hebben of wachten op een beslissing over een aanvraag tot verlenging van de internationale beschermingsstatus of een administratief of gerechtelijk beroep tegen een beslissing tot afwijzing van het verzoek tot verlenging, of op elk moment waarop het recht op administratief of gerechtelijk beroep bestaat”* (vrije vertaling, zie nota verwerende partij over de AMKA-wetgeving in Griekenland van 5 januari 2026, met Franstalige vertaling van artikel 33 van de wet 4368/2016: *“ix) les bénéficiaires d'une protection internationale (réfugiés reconnus et bénéficiaires d'une protection subsidiaire) et les apatrides et les membres de leur famille (conjoint et enfants mineurs ou à charge) qu'ils soient titulaires d'un permis de séjour en cours de validité ou qu'une décision soit en attente concernant une demande de renouvellement du statut de protection internationale ou un recours administratif ou judiciaire contre une décision de rejet de la demande de renouvellement ou à tout moment où le droit à un recours administratif ou contentieux existe”*).

Artikel 33, lid 3 stipuleert dat de begunstigen in het bezit moeten zijn van een AMKA-nummer. Bijgevolg hebben administratieve belemmeringen met betrekking tot de afgifte van een AMKA direct gevolgen voor de toegang voor statushouders tot gratis openbare gezondheidszorg in Griekenland (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 35). Een statushouder zonder AMKA-nummer valt aldus niet onder artikel 33 van wet 4368/2016.

In een omzendbrief van 3 november 2025 wordt gesteld dat als gevolg van de hervorming van de AMKA-verordening, de begunstigen onder artikel 33, lid 2, onder c) van wet 4368/2016 geen actieve AMKA moeten voorleggen om toegang te krijgen tot ziekenhuiszorg en medisch-farmaceutische zorg in openbare gezondheidsinstellingen, op voorwaarde dat, al naar gelang het geval, de volgende bewijsstukken worden overgelegd:

“(…)

ix) Personen die internationale bescherming genieten (erkende vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten) en staatlozen en hun familieleden (echtgenoten en minderjarige of ten laste komende kinderen), ongeacht of zij in het bezit zijn van een geldige verblijfsvergunning of dat er een beslissing in behandeling is betreffende een verzoek tot verlenging van de internationale beschermingsstatus of een administratief of gerechtelijk beroep tegen een beslissing tot afwijzing van het verzoek tot verlenging of op elk moment waarop het recht op administratief of gerechtelijk beroep bestaat: een schriftelijke verklaring van de beslissing tot uitstel van verwijdering overeenkomstig de bepalingen van lid 4 van artikel 24 van wet nr. 3907/2011 (A 7)”

(vrije vertaling, zie nota verwerende partij over de AMKA-wetgeving in Griekenland van 5 januari 2026, met Franstalige vertaling van deze omzendbrief: *“ix) Les bénéficiaires d'une protection internationale (réfugiés reconnus et bénéficiaires d'une protection subsidiaire) et les apatrides et les membres de leur famille (conjoint et enfants mineurs ou à charge) qu'ils soient titulaires d'un permis de séjour en cours de validité ou qu'une décision soit en attente concernant une demande de renouvellement du statut de protection internationale ou un recours administratif ou judiciaire contre une décision de rejet de la demande de renouvellement ou à tout moment où le droit à un recours administratif ou judiciaire existe: Une attestation écrite de décision de report d'éloignement en application des dispositions du parag. 4 de l'article 24 de la loi n° 3907/2011”*).

In zijn nota van 5 januari 2026 over de AMKA-wetgeving betoogt de verwerende partij als volgt:

“Wat de omzendbrief toevoegt, is dat bij gebrek aan een actieve A.M.K.A., voor begunstigen van internationale bescherming (punt ix van de wetgeving) toegang tot gezondheidszorg mogelijk is op vertoon van:

- (a) Een geldige ADET; OF*
- (b) Een attest van aanvraag tot verlenging van de status; OF*

- (c) een administratief of gerechtelijk beroep tegen een beslissing tot afwijzing van het verzoek tot verlenging of op elk moment waarop het recht op administratief of gerechtelijk beroep bestaat: een schriftelijke verklaring van het besluit tot uitstel van verwijdering overeenkomstig de bepalingen van lid 4 van artikel 24 van wet nr. 3907/2011 (A 7).

Deze bijkomende duiding in de wetgeving van november 2025, bevestigt de conclusies van het CGVS dat een begunstigde van internationale bescherming in Griekenland toegang heeft tot publieke gezondheidszorg, ook indien deze persoon niet in het bezit is van een actieve A.M.K.A. Deze wetgeving stelt namelijk expliciet dat voor specifieke categorieën van personen het bezit van een actieve A.M.K.A.- vergunning niet vereist is voor het verlenen van verpleegkundige en medisch farmaceutische zorg in openbare gezondheidsinstellingen.

De begunstigde van internationale bescherming dient aan te tonen dat hij in het bezit is van een (a) geldige ADET, of (b) een attest dat aantoont dat de verzoeker een verlening van zijn ADET heeft aangevraagd. Het AIDA rapport van september 2025 (https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2025/09/AIDA_GR_2024-update.pdf, p. 24 en 236) duidt namelijk dat om een hernieuwing van de verblijfsvergunning af te leveren, een 'attestation of application status' wordt afgeleverd.

Wat betreft de schriftelijke verklaringen aangaande het uitstel tot verwijdering (c) (postponment of removal), blijkt uit artikel 23 en 24 van de Griekse asielwet (Law 3907/2011, in het Engels beschikbaar op: <https://www.refworld.org/legal/legislation/natlegbod/2011/en/78894>) dat een verklaring aangaande en uitstel tot verwijdering enkel van toepassing is voor personen die een terugkeerbesluit (return decision) hebben ontvangen, en aldus in het kader van de beroepsprocedure tegen een negatieve beslissing, uitstel vragen van hun verwijdering van het grondgebied. Dit is niet van toepassing voor begunstigden van internationale bescherming die in het bezit zijn van een geldige ADET of een attest ter verlenging van hun status."

De Raad merkt hierbij op dat er sprake is van een duidelijk verschil in terminologie en inhoud tussen een "geldige verblijfsvergunning" ("permis de séjour en cours de validité"), "een verzoek tot verlenging van de internationale beschermingsstatus" ("demande de renouvellement du statut de protection internationale") en een "attestation of application status" dat slaat op een ontvangstbevestiging van een aanvraag tot verlenging van de verblijfsvergunning ("Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland", Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 18-19).

Dat de Griekse overheden deze begrippen door elkaar zouden gebruiken maar dat steeds de verlenging van de verblijfsvergunning wordt bedoeld, is een loutere bewering van de verwerende partij die zij niet verder onderbouwt en dit blijkt in elk geval niet uit de terminologie in de door de commissaris-generaal bijgebrachte Franse vertaling. Zonder bijkomende bronnen die de lezing van de verwerende partij bevestigen – met name dat de voorziene situatie (b) *in casu* van toepassing is – kan voornoemde interpretatie niet zonder meer worden bijgetreden. Overigens moet worden opgemerkt dat de verwerende partij zelf in zijn nota verwijst naar "een attest dat aantoont dat de verzoeker een verlening van zijn ADET heeft gevraagd" (eigen onderlijning), wat uiteraard niet hetzelfde is als een verlenging van de ADET en zou impliceren dat enkel de initiële periode na de beslissing tot toekenning van internationale bescherming tot de eerste afgifte van de ADET hierdoor zou gedekt zijn.

In deze stand van zaken blijkt dan ook dat statushouders met een AMKA-nummer, die evenwel nog niet werken of niet kunnen werken omwille van hun gezondheidstoestand of leeftijd (bijvoorbeeld ouderen) en dus hun AMKA niet kunnen activeren, in principe worden uitgesloten van gratis toegang tot de publieke gezondheidszorg.

Dit neemt niet weg dat een statushouder zonder AMKA of zonder actieve AMKA niet geheel verstoken zal zijn van toegang tot gezondheidszorg, maar deze is beperkt tot enkel spoedeisende hulp en medicatie (gratis of tegen een kleine vergoeding), op voorwaarde dat hij naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat: "If you do not have an AMKA, but you have a prescription from a doctor at a public hospital or medical centre, even if it is hand written, you can get your medicines for free from the pharmacy at the hospital where the doctor provided the prescription" (UNHCR Greece, "Living In Greece – Access to healthcare", beschikbaar op: <https://help.unhcr.org/greece/living-in-greece/access-to-healthcare>; "Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland", september 2024, p. 49-51). Statushouders zonder actieve AMKA die niet in een opvangfaciliteit verblijven en een afspraak willen maken in een ziekenhuis, wordt aangeraden daarvoor een beroep te doen op een NGO. Psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is ook deels gedekt: mensen die noch een voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA), noch een sociaalzekerheidsnummer (AMKA) hebben, kunnen gratis psychiatrische en neurologische geneesmiddelen krijgen als deze worden voorgeschreven door een psychiater of neuroloog die werkzaam is in een openbaar of particulier ziekenhuis en/of in lokale eerstelijnszorgeenheden of -centra (Refugee.info Greece, "Health care without a social security number (PAAYPA or AMKA)" beschikbaar op <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985632313623>; alsook de referentie via consulteerbare weblink naar Refugee.info Greece, "Health insurance" beschikbaar op <https://greece.refugee.info/en-us/articles/>

4985624835479, waarnaar wordt verwezen in voetnoten 89-90, 96-97 en 320 van “*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*”, september 2024, p. 21, 51).

NGO's beheren ook medische centra en poliklinieken die verschillende medische diensten aanbieden aan statushouders, waaronder medische en psychologische hulp, psychosociale ondersteuning en begeleiding. Daarnaast hebben veel gemeenten medische centra waar statushouders en asielzoekers, ook degenen zonder AMKA, gebruik van kunnen maken (“*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*”, september 2024, p. 49-51, 67”).

De toegang tot de gezondheidszorg wordt in de praktijk belemmerd door een aanzienlijk tekort aan middelen en capaciteit voor zowel buitenlanders als de lokale bevolking. Afhankelijk van de benodigde zorg is er gewoonlijk een wachttijd van enkele weken of maanden. Dit is het gevolg van het bezuinigingsbeleid dat in Griekenland wordt gevoerd. De taalbarrière blijft het belangrijkste obstakel voor de toegang tot de gezondheidszorg voor statushouders. Afspraken in de publieke gezondheidszorg worden gemaakt via een betalend telefoonnummer dat uitsluitend in het Grieks of Engels verloopt. Een afspraak kan ook online worden gemaakt, maar dan enkel in het Grieks. Wie geen Grieks of Engels spreekt, heeft dus geen directe toegang tot de openbare gezondheidszorginstellingen. Bovendien blijven ziekenhuizen in de regio Attica kampen met aanzienlijke tekorten aan tolkendiensten om met buitenlandse patiënten te communiceren (“*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 35; “*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*”, september 2024, p. 49-51; “*Country Report: Greece. Update 2024*”, AIDA/ECRE, september 2025, p. 209, 266-268).

4.2.5.12. Verlenging van een ADET

Naast de algemene uitdagingen voor statushouders in Griekenland zien terugkerende statushouders, wiens ADET vervallen is, zich gesteld voor bijkomende administratieve en praktische uitdagingen. Uit de door beide partijen verstrekte informatie blijkt dat de verlenging van een ADET van statushouders die vanuit een andere lidstaat van de Europese Unie naar Griekenland terugkeren uiterst moeilijk kan zijn en dat deze situatie maanden kan aanhouden.

In beginsel moeten verzoeken om verlenging van een ADET uiterlijk 30 dagen voor het verstrijken van de vergunning bij de Griekse asieldienst worden ingediend. Wanneer de verblijfsvergunning te laat wordt verlengd zonder goede reden, wordt een boete van 100 euro opgelegd. In een omzendbrief wordt toegelicht wat goede redenen kunnen zijn. In de praktijk is deze boete nog nooit opgelegd (“*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 7; “*Country Report: Greece. Update 2024*”, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236). Statushouders die niet langer over een geldige ADET beschikken, kunnen te maken krijgen met zeer lange wachttijden voor de verlenging van de verblijfsvergunning en andere noodzakelijke documenten voor de effectieve uitoefening van hun rechten als statushouder. Bovendien lopen statushouders na terugkeer uit een andere lidstaat een groot risico om voor langere tijd dakloos te worden. Als de ADET vervalt, worden de AFM en de AMKA automatisch gedeactiveerd waardoor een risico ontstaat dat een statushouder bepaalde rechten verliest, zoals uitkeringen verbonden aan tewerkstelling dan wel werkloosheid of toegang tot gezondheidszorg.

Het al dan niet hebben van een geldige ADET is dus een belangrijke factor voor de beoordeling van het risico voor statushouders in Griekenland om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Dit geldt ook voor statushouders die terugkeren uit een andere EU-lidstaat. Het ontbreken van een geldige ADET kan voor statushouders die naar Griekenland terugkeren een aanzienlijk obstakel vormen voor de uitoefening van hun rechten als statushouder in dit land en moet daarom in aanmerking worden genomen bij een toekomstgerichte beoordeling van de te verwachten levensomstandigheden van de verzoeker als persoon die internationale bescherming geniet bij terugkeer naar Griekenland.

Uit de informatie waarover de Raad beschikt, blijkt dat de aanvragen om verlenging via het versturen van een standaardformulier per e-mail bij de asielautoriteiten moeten worden ingediend, samen met een digitale pasfoto, en dat de beslissing over de gevraagde verlenging ook per e-mail aan de aanvrager wordt ter kennis gebracht. Statushouders ontvangen geen bevestiging dat hun e-mail met verlengingsaanvraag werd ontvangen en/of geregistreerd (“*Country Report: Greece. Update 2024*”, AIDA/ECRE, september 2025, p. 235-239; “*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 7-9).

Omdat er in dit stadium geen rechtsbijstand wordt geboden, kunnen statushouders die analfabeet zijn en/of niet over de nodige technische vaardigheden beschikken moeilijkheden ondervinden bij het aanvragen van de verlenging van hun verblijfsvergunning (“*Country Report: Greece. Update 2024*”, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236).

De Griekse wetgeving voorziet dat de registratie van de verlengingsaanvraag normaliter op dezelfde dag als de ontvangst ervan moet gebeuren. Begin 2024 deelde de Griekse asieldienst mee dat de registratie ten laatste plaatsvindt 5 dagen na de ontvangst van de verlengingsaanvraag, maar RSA stelt vast dat de loutere registratie vaak deze termijn overschrijdt. Het loutere registreren en *uploaden* van de verlengingsaanvragen in de databank voor verblijfsvergunningen (zgn. “*Alkyoni II*”) kan twee weken tot zelfs maanden in beslag nemen. Zodra de verlengingsaanvraag is ingediend, moeten de Griekse autoriteiten de nodige controles uitvoeren, zoals het nagaan van het verleden en de achtergrond van de aanvrager in het kader van de openbare orde of nationale veiligheid (antecedentenonderzoek), alvorens een beslissing te nemen. Gezien het aantal verlengingsaanvragen, het gebrek aan personeel bij de asielinstanties en de lange duur van het onderzoek door de politieke en gerechtelijke autoriteiten naar het verleden van de aanvrager, kan deze fase van de procedure volgens informatie van de Griekse asieldienst van februari 2025 twee maanden duren, tenzij verder onderzoek nodig is. Tijdens deze wachtperiode ondervinden statushouders dus grote moeilijkheden bij de toegang tot diensten zoals sociale voorzieningen en gezondheidszorg of tot de arbeidsmarkt, waardoor zij *de facto* in een precaire situatie kunnen terechtkomen.

Als statushouders een e-mail ontvangen waarin hen de beslissing tot toekenning van de gevraagde verlenging van hun verblijfsvergunning wordt meegedeeld, moeten zij binnen de zes maanden online een afspraak maken met de bevoegde diensten van de Griekse politie om de nodige documenten voor de daadwerkelijke afgifte van een ADET neer te leggen, zoals pasfoto's, een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt, en vingerafdrukken. Indien zulke afspraak niet binnen de zes maanden wordt gemaakt, moet de Griekse asieldienst een nieuwe beslissing nemen. Hier geldt een gemiddelde wachttijd van tien dagen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen. Nadat hij de gevraagde documenten heeft neergelegd, ontvangt de statushouder een bevestigingsdocument met een barcode. Het duurt vervolgens gemiddeld één tot twee maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk op de hoogte gebracht van het moment van de materiële afgifte van hun verlengde verblijfsvergunning. De asielautoriteiten publiceren op hun website namelijk op het einde van de week een lijst met nummers van de dossiers waarin verlengde ADETs klaar zijn om op de aangegeven dag te worden opgehaald, zodat deze databank wekelijks moet worden geraadpleegd. Als de statushouder zich niet persoonlijk op de aangegeven datum aanmeldt, plannen de asielinstanties niet automatisch een nieuwe afspraak. De statushouder moet dit aanvragen. Volgens de ervaring van RSA is het opnieuw inplannen van afspraken, zelfs bij vertegenwoordiging door een advocaat, niet per e-mail of telefonisch mogelijk en is het vereist om in persoon te verschijnen bij het bevoegde regionaal asielkantoor (RAO) (“*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 10-13; “*Country Report: Greece. Update 2024*”, AIDA/ECRE, september 2025, p. 235-239).

Bovendien bepaalt de Griekse Asielwet dat de geldigheidsduur van een ADET begint op de datum waarop de asielinstansten de ADET-beslissing hebben genomen met betrekking tot de eerste verblijfsvergunning maar dat bij verlenging van de verblijfsvergunning de geldigheidsdatum van de nieuwe ADET overeenkomt met de vervaldatum van de vorige verblijfsvergunning, en niet met de datum van daadwerkelijke afgifte van de nieuwe ADET. Dit brengt een ernstig risico met zich mee, met name voor houders van subsidiaire bescherming wier ADET één jaar geldig is, aangezien zij hun ADET kort voor het verstrijken of reeds na het verstrijken ervan ontvangen en deze onmiddellijk moeten verlengen gezien de hierboven beschreven vertragingen. In dergelijke gevallen krijgen statushouders van de asieldienst de instructie om een nieuwe aanvraag tot verlenging van de ADET in te dienen (“*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 16-17).

Uit het voorgaande blijkt dat een statushouder die zijn ADET wil verlengen, kan worden geconfronteerd met een veelvoud aan administratieve, technologische en taalgerelateerde hindernissen, naast lange wachttermijnen.

Er is sprake van een mogelijkheid sinds november 2021 om een online aanvraag tot verlenging van de ADET in te dienen, maar het blijkt hier enkel om een aankondiging te gaan; er is geen informatie in het rechtsplegingsdossier dat zulk online platform al daadwerkelijk functioneert (“*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*”, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, juni 2022, p. 14; september 2024, p. 19).

De meest recente cijfergegevens inzake ADET-verlengingsaanvragen zijn terug te vinden in een bericht van RSA over “*Recognised refugees statistics in Greece: first half of 2025*” van 30 september 2025. Daaruit blijkt dat eind juni 2025 er 6 452 aanvragen voor verlenging van verblijfsvergunningen hangend waren. Daarvan waren 1 541 verlengingsaanvragen al meer dan een jaar in behandeling en 1048 al meer dan 6 maanden. Dit betekent dat 40% van de ADET-verlengingsaanvragen eind juni 2025 al meer dan zes maanden in behandeling waren. RSA baseert deze cijfers op antwoorden van de bevoegde Griekse ministeries in het kader van parlementaire vragen.

Deze cijfers liggen in de lijn van andere bronnen die bevestigen dat lange wachttijden blijven gelden voor de behandeling van ADET-verlengingsaanvragen (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 8). Volgens de informatie op de website Refugee.info Greece, bijgewerkt op 8 april 2025, komen in de verlengingsprocedure veelvuldig aanzienlijke vertragingen voor die meer dan een jaar kunnen duren. Volgens de Griekse asiendienst zijn deze vertragingen te wijten aan een aanzienlijke administratieve werklast, aan ontbrekende informatie en fouten in de verlengingsaanvragen en de bijbehorende documenten, aan de herziening van het volledige dossier van de aanvrager, aan de noodzakelijke verificaties om te verzekeren dat er geen belemmeringen zijn voor de verlenging van de verblijfsvergunning (bijvoorbeeld wegens openbare orde en nationale veiligheid, lopende strafprocedures, enz.) en aan het feit dat verschillende andere overheden moeten worden geraadpleegd, waaronder de politie en het *“Ministry of Administrative Reconciliation”* (Refugee.info Greece *“How to renew your residence permit”* van 8 april 2025).

Volgens de informatie van de *Greek Council for Refugees* (GCR) zijn deze lange wachttijden ook te verklaren door een ernstig personeelstekort bij de bevoegde asiendienst voor statushouders (AAU, *Asylum Unit of International Protection Beneficiaries*). In een brief van 16 februari 2024 deelde de directeur van de Griekse asiendienst mee dat slechts 8 ambtenaren zich bogen over de behandeling van deze ADET-verlengingsaanvragen voor heel Griekenland. Volgens informatie die door de asiendiensten aan de RSA is verstrekt, waren op 11 februari 2025 slechts 13 van de 34 ambtenaren, die bij de AAU waren aangesteld, belast met het behandelen van de ADET-verlengingsaanvragen (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236; *“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 8-9).

Het geheel van deze gegevens getuigt van een zeer problematische behandelingsduur van de ADET-verlengingsaanvragen.

Bij het verstrijken van een ADET is er geen uniform bewijs van rechtmatig verblijf waarmee statushouders hun verblijfsrecht kunnen aantonen terwijl hun verlengingsaanvraag in behandeling is. Ze ontvangen wel op aanvraag een attest van verlengingsaanvraag (*“attestation of application status”*, *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236; *“certificate of submission of an application”*, *“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 15). Op aanvraag kunnen de statushouders ook een *“certificaat van begunstigde van de vluchtelingenstatus”* of een *“certificaat van begunstigde van subsidiaire bescherming”* verkrijgen (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 15). Evenwel zijn er vertragingen in de registratie van de aanvragen tot verlenging van de ADET in het Alkyoni-systeem en daardoor ook in het verkrijgen van deze attesten en certificaten. De huidige attesten van verlengingsaanvraag en de certificaten van beschermingsstatus, die drie tot zes maanden geldig kunnen zijn, worden door andere Griekse overheidsinstanties veelal niet geaccepteerd als bewijs van verblijfsrecht indien de ADET is verlopen. Andere Griekse overheidsinstanties zijn terughoudend om deze documenten te accepteren, omdat ze geen veiligheidskenmerken en een foto van de statushouders bevatten. Daardoor kunnen statushouders geen aanspraak maken op hun socio-economische rechten en hebben ze gedurende de wachtermijn, onder meer, geen toegang tot tewerkstelling of sociale voorzieningen. In de oudere certificaten van beschermingsstatus werd wel vermeld dat de betreffende statushouder zijn rechten en toegang behield tijdens de verlengingsprocedure. Deze vermelding ontbreekt echter bij de nieuwere attesten van verlengingsaanvraag.

In tegenstelling tot wat de Griekse autoriteiten aan de Europese Commissie verklaard hebben, stelt RSA vast dat de attesten en certificaten die worden uitgereikt aan statushouders terwijl ze wachten op hun ADET-verlenging hen nog steeds geen toegang geven tot de rechten en voordelen verbonden aan hun beschermingsstatus, onder meer wat betreft de toegang tot de arbeidsmarkt (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 15-16; *“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 18-19; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236-238). Ook wordt hun toegang tot juridische vertegenwoordiging hierdoor bemoeilijkt.

In het AIDA-rapport kan worden gelezen: *“Furthermore, a day after the residence permit expires, beneficiaries’ Social Security Number (AMKA) is deactivated. This adds an additional bureaucratic layer and delays, as, in order to re-activate it, beneficiaries need to submit the attestation of application status, along with other documents required under JMD Φ80320/109864/14.12.2023. 1314.”* In de voetnoot wordt verwezen naar artikelen 5, 6 en 8 van de AMKA-verordening, maar de Raad kan in deze artikelen niet lezen dat een attest van verlengingsaanvraag kan worden voorgelegd om de AMKA te activeren. Wat er ook van zij, uit de beschikbare landeninformatie blijkt dat om een AMKA te activeren niet enkel een attest van verlengingsaanvraag moet worden voorgelegd, maar ook een bewijs van (daadwerkelijk) verblijf (bv. eigendomsbewijs, huurovereenkomst,...), alsook een bewijs van werk of studie, zoals hierboven uiteengezet.

Echter om daadwerkelijk te kunnen werken, heeft een verzoeker ook een geldige AFM nodig die pas kan worden geactiveerd wanneer er een geldige ADET is, zoals hierboven uiteengezet. Alles samen genomen is het dan ook hier niet duidelijk uit de landeninformatie hoe een verzoeker zijn AMKA kan laten reactiveren wanneer hij geen geldige ADET meer heeft.

De Raad besluit dan ook dat een statushouder tijdens de wachttermijn niet over Griekse documenten kan beschikken, die bij afwezigheid van een geldige ADET, hem alsnog toegang kunnen verschaffen tot zijn rechten en voordelen als statushouder.

De Duitse autoriteiten hebben samen met de Griekse autoriteiten en de IOM een project opgezet om statushouders die vanuit Duitsland terugkeren te ondersteunen in hun integratie in de Griekse samenleving. Het project, dat door de EU wordt gefinancierd, biedt statushouders bij hun terugkeer huisvesting, voedsel en sociale begeleiding aan, evenals ondersteuning bij het voorbereiden van de nodige documenten om een zo snel en soepel mogelijke integratie in Helios+ te garanderen (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 36-38). De Raad stelt vast dat België zulk overbruggingsprogramma voor statushouders die terugkeren naar Griekenland niet voorziet.

Uit de beschikbare informatie blijkt dat statushouders in Griekenland in principe via de internationale luchthaven van Athene naar Griekenland terugkeren vanuit andere Europese landen, hoewel er recente gevallen zijn van personen die terugkeren via de luchthaven van Thessaloniki. Bij aankomst op de luchthaven ontvangen zij geen enkele informatie of voorlichting over de stappen die zij moeten ondernemen om hun rechten in Griekenland te laten gelden, zoals informatie over hoe zij hun ADET kunnen verlengen of hoe ze toegang kunnen krijgen tot sociale rechten, huisvesting, gezondheidszorg, enz. (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 36; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 238, 260-261).

Verder moeten personen die onder de oude procedure, geldend onder het presidentieel decreet 114/2010, dus voor 7 juni 2013, internationale bescherming kregen, een hernieuwing van hun verblijfsvergunning vragen bij het directoraat van de Griekse vreemdelingenpolitie. Bij de hernieuwingsaanvraag moet worden aangetoond dat er nog steeds vervolging is in het land van herkomst. Een beslissing volgt gewoonlijk een jaar na de hernieuwingsaanvraag. Volgens de ervaringen van de *Greek Council for Refugees* (GCR) werden in 2024 beslissingen over verlenging in het kader van deze procedure binnen een periode van drie tot zes maanden genomen, wat een relatieve verbetering betekent ten opzichte van voorgaande jaren, toen deze beslissingen pas na meer dan een jaar werden genomen. Gedurende deze periode hebben statushouders geen toegang tot de arbeidsmarkt, sociale voorzieningen en soms gezondheidszorg waardoor ze worden blootgesteld aan ontbering en dakloosheid. In afwachting van de verlenging van de verblijfstitel wordt een attest afgegeven maar dit attest bevat geen foto, watermerk of enige andere wettelijke bepaling die toelaat dat het wordt aanvaard door andere Griekse overheidsdiensten (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 238).

Uit dit alles blijkt dus dat, naast een zekere mate van zelfredzaamheid en de afwezigheid van bijzondere kwetsbaarheden, het voor een statushouder wiens ADET is vervallen ook noodzakelijk is dat deze actueel beschikt over middelen, of een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten – wat enige tijd kan duren – het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, sociale voorzieningen en de huisvesting.

4.2.5.13. Besluit

Gelet op wat voorafgaat, kan de Raad niet anders dan besluiten dat de situatie van statushouders in Griekenland en bij hun terugkeer op dit ogenblik nog steeds precair en problematisch kan zijn, wat onder meer is te wijten aan de administratieve obstakels op het vlak van onder meer toegang tot huisvesting, werkgelegenheid en socio-economische en medische hulp waarmee zij worden geconfronteerd. Uit de verstrekte informatie blijkt duidelijk dat de situatie van statushouders in Griekenland ernstig en moeilijk blijft op het vlak van huisvesting, werkgelegenheid en toegang tot de sociale en gezondheidszorgdiensten.

Aanzienlijke bureaucratische hindernissen, de behandelingsduur van de procedures voor de afgifte of verlenging van documenten die toegang geven tot fundamentele socio-economische rechten, het Griekse politieke en socio-economische klimaat, tekortkomingen bij de uitvoering van bestaande integratieprogramma's, het gebrek aan tolkdiensten in de publieke en gezondheidszorginstellingen, evenals de discriminatie bij de toegang tot verschillende sociale uitkeringen (gevisieerd in de inbreukprocedure die de Europese Commissie in januari 2023 heeft opgestart) vormen barrières die ervoor zorgen dat statushouders binnen de Griekse samenleving in (zeer) precaire omstandigheden kunnen terechtkomen.

Gelet op de nieuwe wetgeving, onder meer inzake een AMKA, stelt de Raad een verdere evolutie vast naar een toenemende bureaucratische complexiteit in het verkrijgen van de juiste documenten die statushouders toegang geven tot de rechten en voordelen die zijn verbonden aan hun internationale beschermingsstatus in Griekenland.

De Raad herinnert er echter aan dat de tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken, *“een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid (moeten) bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak”* (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, *Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland*, pt. 89). Deze drempel *“wordt dus niet bereikt in situaties die, ook al worden zij gekenmerkt door een grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden van de betrokken persoon, geen zeer verregaande materiële deprivatie meebrengen waardoor deze persoon in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling”* (*ibid.*, pt. 91).

Rekening houdend met de ter beschikking gestelde informatie overweegt de Raad in de huidige stand van zaken dat er niet kan worden geconcludeerd dat (i) de levensomstandigheden van statushouders in Griekenland van die aard zijn dat elke statushouder bij terugkeer naar dat land *a priori* een reëel risico loopt om terecht te komen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie waartegenover de Griekse autoriteiten onverschillig (zouden) staan en dat (ii) een meer diepgaande individuele beoordeling niet langer nodig is.

De voormelde landeninformatie over de situatie van statushouders in Griekenland volstaat op zich niet om zonder meer te besluiten dat de bescherming die wordt geboden aan iedereen die daar internationale bescherming heeft verkregen, niet langer effectief of voldoende zou zijn, noch dat alle statushouders bij een terugkeer naar Griekenland zullen terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, ook al wordt de situatie daar gekenmerkt door grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden.

Een individuele beoordeling van verzoekers concrete, persoonlijke situatie en voorliggend beschermingsverzoek blijft dus aan de orde.

Het bovenstaande neemt niet weg dat statushouders zich in of bij terugkeer naar Griekenland in een zeer preciaire situatie kunnen bevinden, waardoor de grootste voorzichtigheid en zorgvuldigheid zijn geboden bij de beoordeling van beschermingsverzoeken van begunstigen van internationale bescherming in Griekenland. In dit verband moet rekening worden gehouden met *“alle gegevens van de zaak”* (HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, *Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland*, pt. 89) en is het noodzakelijk om het verzoek om internationale bescherming van verzoeker op basis van zijn individuele omstandigheden te beoordelen.

In deze moet bijzondere aandacht worden besteed aan het bestaan van een eventuele kwetsbaarheid van een verzoeker, aan zijn individueel profiel en zijn vermogen om rechten te doen gelden, stappen te ondernemen en in zijn eigen basisbehoeften te voorzien. Hierbij moet nog aan worden toegevoegd dat, wat deze individuele omstandigheden verder betreft, de recente wetwijzigingen in Griekenland een daadwerkelijke toegang voor statushouders tot hun rechten en voordelen verder blijken te bemoeilijken. In het bijzonder lijken ze voor statushouders wiens ADET is verstreken deze toegang in sommige gevallen zelfs te verhinderen.

Het komt verzoeker toe om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden, dat hij zich op de beschermingsstatus die hem in Griekenland werd verleend en de daaruit voortvloeiende rechten kan beroepen en dat hij niet terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, te weerleggen.

In dit verband benadrukt de Raad het fundamenteel belang van een persoonlijk onderhoud dat een verzoeker in staat moet stellen om alle elementen voor te leggen aan de hand waarvan zijn specifieke situatie en mate van kwetsbaarheid kunnen worden beoordeeld, alsook alle elementen die kunnen aantonen dat een terugkeer naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft verleend, hem zou blootstellen aan een risico van behandeling die in strijd is met artikel 4 van het Handvest (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, *Addis*, pt. 54).

4.2.6. De persoonlijke situatie van verzoeker als statushouder in Griekenland

4.2.6.1. De vraag die thans rijst is of verzoeker omwille van zijn persoonlijke situatie bij terugkeer naar Griekenland zal worden blootgesteld aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling.

4.2.6.2. Aangaande verzoekers individuele omstandigheden, wordt in de bestreden beslissing als volgt gesteld: "Op basis van een analyse van het geheel van de elementen in uw administratief dossier, waarbij het aan u toekomt om het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in de EU-lidstaat die u deze bescherming verleende geëerbiedigd worden op individuele wijze te weerleggen, moet worden vastgesteld dat u onvoldoende concrete elementen aanhaalt die de niet-ontvankelijkheid van uw verzoek in de weg staan.

Zo legde u uw verblijfsvergunning uit Griekenland neer alsook uw Grieks reispaspoort. U verklaarde bovendien ook over een nummer bij de sociale zekerheid (AMKA) en een fiscaal identificatienummer (AFM) te beschikken (CGVS p. 10, 14). Hierbij wijst het CGVS erop dat u er bovendien ook in slaagde om uw verblijfsvergunning te hernieuwen zoals u zelf ook aanhaalde (CGVS p. 10).

Voorts verklaarde u verschillende reizen te hebben ondernomen sinds u uw vluchtelingenstatus verkreeg in Griekenland. U reisde zo tot tweemaal naar Duitsland, keerde zelfs terug naar Gaza en Griekenland en reisde uiteindelijk ook enkele keren naar België (CGVS p. 3-4, 8-9). Dit toont aan dat u duidelijk de capaciteiten en financiële middelen had om deze reizen te organiseren, waardoor er redelijkerwijs kan worden aangenomen dat u ook voldoende zelfredzaam zou zijn om een leven op te bouwen in Griekenland.

(...)

Zo gaf u zelf aan verschillende keren werk te hebben gevonden in Griekenland (CGVS p. 12, 13-15). Hoewel u verklaarde dat u in deze jobs op illegale wijze werd tewerkgesteld en uiteindelijk vaak werd opgelicht, toont u hiermee aan dat u wel degelijk de mogelijkheden had om te voorzien in uw eigen onderhoud. Daarenboven verklaarde u dat u meermaals naar het interimkantoor DYPA op Kreta was geweest om een legale job te zoeken, maar u nooit werd gecontacteerd gezien u de taal niet sprak (CGVS p. 14). Toen u werd gevraagd of u op het interimkantoor vroeg naar een gratis taal cursus verklaarde u dat deze plaats niets te maken had met het aanbieden van taal cursussen en u in Griekenland nooit iets had gekregen (CGVS p. 15). Het is opmerkelijk dat indien men u daar vertelde dat u de taal moest spreken, u zich nooit informeerde over de mogelijkheden om een taal cursus te krijgen (CGVS p. 15). Bovendien is het opvallend dat u louter een foto van het interimkantoor wist te tonen. Er kan namelijk worden verwacht van u dat u meer documenten hierover zou weten neer te leggen gezien u verklaarde daar verschillende keren te zijn geweest om een job te vinden (CGVS p. 14). Dit doet ernstige twijfels opkomen over de oprechte inspanningen die u zou hebben geleverd in Griekenland om een legale job te zoeken. Bovendien is het opmerkelijk dat indien u nooit werk vond -en het werk dat u wel deed nooit of zeer gering werd uitbetaald- u wel voldoende geld zou hebben om verschillende reizen binnen en buiten Europa te ondernemen sinds u uw status in Griekenland verkreeg.

Betreffende de gezondheidsproblemen die u zou hebben gehad in Griekenland wijst de commissaris-generaal erop dat uit objectieve informatie blijkt dat personen die internationale bescherming genieten in Griekenland gratis toegang hebben tot gezondheidszorg onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen (AIDA, Country Report: Greece. Update 2023, beschikbaar op : https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDAGR_2023-Update.pdf).

Uit objectieve informatie blijkt dat de belangrijkste problemen die personen met internationale bescherming in Griekenland ondervinden, verband houden met moeilijkheden om een verblijfsvergunning (ADET) en een sociale zekerheidsnummer (AMKA) te krijgen. Het moet echter gezegd worden dat dit niet het geval is voor u (CGVS p. 10, 1).

Hoewel uit objectieve informatie blijkt dat sommige ziekenhuizen moeilijkheden ondervinden om toegang te krijgen tot tolken, wijst deze informatie niet op systematische of onoverkomelijke moeilijkheden. Integendeel, uit een onderzoek dat tussen juni 2022 en juni 2023 door de UNHCR werd uitgevoerd, bleek dat slechts 29% van de gecontacteerde begunstigten verklaarde moeilijkheden te hebben ondervonden bij de toegang tot gezondheidszorg, met name als gevolg van de taalbarrière (AIDA, Country Report: Greece. Update 2023, beschikbaar op: https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDA-GR_2023-Update.pdf).

Bijgevolg, en gelet op het feit dat u zich niet beroept op een bijzondere kwetsbaarheid die een zware, complexe en regelmatige behandeling zou vereisen, is het Commissariaat-Generaal van oordeel dat u niet hebt aangetoond dat u, in geval van terugkeer naar Griekenland, zou worden geconfronteerd met een situatie die in strijd is met artikel 3 EVRM wegens de moeilijkheden om toegang te krijgen tot medische verzorging.

Bovendien verklaarde u zelf te zijn opgenomen in een ziekenhuis en daar behandeling te hebben gekregen nadat u bewusteloos viel tijdens de uitoefening van uw job in een fabriek (CGVS p. 16).

Betreffende het gebrek aan goede woonst stelt het CGVS dat u feitelijk nooit voldoende inspanningen zou hebben geleverd om dit te corrigeren. Zo verklaarde u dat u in Kreta eerst in een achtergelaten boot verbleef en daarna in een verlaten huis (CGVS p. 14). U verklaarde voorts dat het in Griekenland gebruikelijk zou zijn dat de werkgever u een onderkomen aanbood en u bij uw voormalige werkgevers in een loodplaats sliep (CGVS p. 12). Bovendien verklaarde u ook dat u omwille van uw dakloosheid ook hulp kreeg van de Griekse voedselbank waar u zowel voedsel ontving en de mogelijkheid had om een douche te nemen (CGVS p. 14). Er werd u gevraagd welke inspanningen u deed om een onderkomen te zoeken waarop u verklaarde dat u het niet vond, u geen geld had om iets te huren en de Grieken buitenlanders niet toelaten om hun huizen te huren (CGVS p. 14). U laat echter na om concreet aan te tonen dat u daadwerkelijke inspanningen zou

hebben geleverd om dit te verwezenlijken. Er kan bovendien niet worden gesteld dat de Griekse samenleving geen inspanningen deden voor u op dit vlak gezien u wel hulp kreeg van de voedselbank en u bovendien ook een attest van dakloosheid kreeg.

Betreffende de incidenten met uw werkgevers stelt het CGVS dat de kans op oplichting en uitbuiting veel hoger ligt in de illegale werksfeer. Dat men u bedreigde met de Albanese maffia zijn louter blote beweringen van uw voormalige werkgever. Bovendien lijkt uit niets van uw verklaringen dat u daadwerkelijk in contact zou zijn geweest met de Albanese maffia, of u enige problemen ondervond omwille van deze ruzie behalve het gebrek aan betaling. Bijgevolg kan men stellen dat dit een eenmalig incident was tussen u en uw voormalige werkgever en dit onvoldoende ernstig is om een gegronde vrees voor vervolging uit vast te stellen.

Bovendien werd er u gevraagd of u naar de politie ging om dit incident te melden, gezien u hier ook zelf mee dreigde (CGVS p. 13). Echter verklaarde u plots dat u politiemannen naar deze werkgever zijn bedrijf zag komen en aardappelen zag meenemen waardoor u vermoedde dat zij onderling samenwerkten (CGVS p. 15-16). Er werd u bijgevolg gevraagd of u dan geprobeerd had om dan naar een ander politiebureau aangifte te doen waarop u verklaarde dat ze u zelfs niet de deur zouden binnenlaten gezien u de taal niet kende (CGVS p. 16). Toen u opnieuw werd aangemoedigd om te antwoorden op de vraag verklaarde u van niet (CGVS p. 16). Er kan worden verwacht van u dat indien u daadwerkelijk werd opgelicht en hierna werd bedreigd dat u wel degelijk een aangifte zou doen bij de politie. Gezien u zelfs niet trachtte een aangifte te doen weet u niet aan te tonen dat u zich niet zou kunnen beroepen op bescherming van de Griekse autoriteiten.

De documenten die u neerlegde weten bovenstaande appreciatie niet te wijzigen. (...). Uw AMKA, Griekse verblijfsvergunning, aanvraag tot vernieuwing van uw verblijfsvergunning en Grieks paspoort tonen aan dat u een verblijfsstatuut heeft in Griekenland, maar dit wordt ook niet door het commissariaat in vraag gesteld. Uw attest van dakloosheid toont aan dat u in Griekenland enige tijd dakloos zou zijn geweest maar weet niet aan te tonen dat het voor u onmogelijk is om een onderkomen te vinden in Griekenland. De website van Eurofoodbank en foto van DYP A zijn simpelweg foto's van een website. Deze tonen bijgevolg ook niet aan dat u niet in staat zou zijn om werk of onderkomen te vinden in Griekenland. De gesprekken met uw werkgevers uit Kreta tonen aan dat u daar heeft gewerkt, zou zijn opgelicht en u ruzie had met deze persoon. Deze tonen echter niet aan dat u een gegronde vrees voor vervolging zou hebben in Griekenland die u verhinderen om terug te keren. De video's van uw verblijf in Griekenland tonen aan dat u heeft verbleven in een verlaten boot in Griekenland, maar tonen niet aan dat u geen mogelijkheden zou hebben om een beter onderkomen te vinden. De video's over de Griekse grenswacht en politie weten niet aan te tonen in welke context deze fragmenten zijn opgenomen, noch dat u zelf persoonlijk betrokken was in deze fragmenten. Bijgevolg weet u ook geen persoonlijke vrees hieraan te koppelen. De situatie aan de Griekse grens weerspiegelt bovendien niet de eigenlijke situatie van erkende vluchtelingen in Griekenland. De foto's van uw sociale media tonen aan dat u mogelijks verwondingen opliep, maar tonen niet aan in welke context u deze opliep, noch dat u geen bescherming of verzorging zou weten te verkrijgen in Griekenland."

Uit het bovenstaande blijkt dat de commissaris-generaal in de bestreden beslissing wel degelijk omstandig heeft gemotiveerd waarom verzoekers voorzienbare levensomstandigheden in Griekenland niet beantwoorden aan de bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid, die dient te worden bereikt opdat van een ernstig risico op onmenselijke en vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest sprake zou zijn. Op grond van deze pertinente motieven dient te worden besloten dat verzoeker niet aannemelijk maakt dat in zijn hoofde sprake is van een bijzondere kwetsbaarheid die hem zou verhinderen de rechten verbonden aan zijn status in Griekenland uit te oefenen. Verzoeker volhardt in zijn ervaringen in Griekenland, evenals bekritiseert verweerders appreciatie en terecht gevolgtrekkingen, doch brengt hiermee en met zijn verwijzingen naar algemene informatie waarmee reeds rekening is gehouden en die ook de Raad in zijn analyse heeft betrokken (zie *supra*) geenszins valabele elementen bij die voorgaande overwegingen met betrekking tot zijn concrete situatie kunnen weerleggen.

4.2.6.3. De Raad stelt vast dat *in casu* geen stukken voorliggen die toelaten op objectieve wijze een actuele bijzondere kwetsbaarheid in hoofde van verzoeker vast te stellen, die het hem dermate moeilijk maakt om zich staande te houden en zelfstandig zijn rechten uit te oefenen dat er een ernstig risico is dat hij zou terechtkomen in leefomstandigheden die in strijd zijn met zijn grondrechten. Verzoeker maakt vooreerst niet aannemelijk dat hij over een bijzondere kwetsbaarheid beschikt die hem zou verhinderen zijn rechten te doen gelden, verbonden aan zijn status toegekend in Griekenland, of waardoor hij bij terugkeer naar Griekenland een risico loopt te worden blootgesteld aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest. Verzoeker verklaarde bij de DVZ dat zijn gezondheidstoestand goed is (zie AD, "verklaring dvz", vraag 29). Tijdens het persoonlijk onderhoud bij de commissaris-generaal verklaarde verzoeker dat hij geen mentale problemen heeft gehad in Griekenland, maar wel gezondheidsproblemen (zie notities persoonlijk onderhoud, NPO, p.15). Hij voegt hier echter aan toe dat hij hiervan geen bewijs heeft (NPO, p.15). In het administratief dossier kunnen ook geen documenten worden gevonden met betrekking tot de medische of psychologische gezondheidstoestand van verzoeker. Verzoeker maakt dan ook niet aannemelijk dat hij omwille van bepaalde medische of psychologische moeilijkheden niet in staat is om zelfstandig in zijn levensonderhoud te voorzien of zijn rechten te doen gelden, waardoor hij bij een terugkeer

naar Griekenland in een toestand van verregaande materiële deprivatie zal terechtkomen. Het bij de aanvullende nota gevoegde bericht van Ulysse van 20 juni 2024 over de pathogene effecten van de oorlog in Gaza op personen van Palestijnse origine die in België verblijven, wijzigt niets aan eerder vastgestelde. Het is algemeen van aard en heeft geen betrekking op verzoeker persoonlijk. Hoewel niet betwist wordt dat de situatie in Gaza een psychologisch impact kan hebben op verzoeker, kan niet blijken dat verzoeker persoonlijk dermate zware psychische problemen ondervindt dat deze zijn zelfstandig functioneren beïnvloeden.

Alleszins toont verzoeker ook niet aan dat hij als statushouder in Griekenland geen toegang zal hebben tot medische opvolging en ondersteuning, indien dit alsnog nodig zou zijn. Wat betreft de toegang tot gezondheidszorg, toont hij verder niet aan dat de mogelijkheden of beperkingen om in dit verband zijn rechten als statushouder uit te oefenen anders zijn dan de mogelijkheden of beperkingen waarmee ook Griekse onderdanen kunnen worden geconfronteerd. In de mate dat verzoeker in zijn verzoekschrift en aanvullende nota's de moeilijkheden weergeeft om een actieve AMKA te bekomen zonder bewijs van verblijf en tewerkstelling, wijst de Raad er vooreerst op dat hij niet aantoont dat het voor hem niet mogelijk zou zijn om te werken en huisvesting te zoeken in afwachting van het bekomen/activeren van een AMKA. Verder wijst de Raad erop dat uit de aanvullende nota van de commissaris-generaal en de informatie, zoals deze zich in het rechtsplegingsdossier bevindt, blijkt dat verzoeker in geval van terugkeer naar Griekenland en in afwachting van het activeren van zijn AMKA, wanneer hij daartoe de nodige stappen zet, alleszins niet verstoken zal zijn van toegang tot gezondheidszorg, met name spoedeisende hulp en medicatie (gratis of tegen een kleine vergoeding), op voorwaarde dat ze naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat. Psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is ook gedekt: mensen die noch een voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA), noch een sociaalzekerheidsnummer (AMKA) hebben, kunnen gratis psychiatrische en neurologische geneesmiddelen krijgen als deze worden voorgeschreven door een psychiater of neuroloog die werkzaam is in een openbaar of particulier ziekenhuis en/of in lokale eerstelijnszorgeenheden of -centra (zie verwijzing landeninformatie in de bestreden beslissing). NGO's beheren ook medische centra en poliklinieken die verschillende medische diensten aanbieden aan statushouders. Daarnaast hebben veel gemeenten medische centra waar statushouders en asielzoekers, ook degenen zonder AMKA, gebruik van kunnen maken (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, september 2024, p.50). Het komt de verzoekende partij toe, in navolging van de relevante rechtspraak van het Hof van Justitie, om *in concreto* aan te tonen dat ze zijn rechten en voordelen niet zou kunnen laten gelden in Griekenland en ze, zoals *in casu* aangevoerd, als statushouder geen toegang heeft tot medische zorg. De verzoekende partij slaagt hier echter niet in.

Gelet op het voorgaande kan niet op objectieve wijze een bijzondere kwetsbaarheid in hoofde van verzoeker worden vastgesteld die het hem dermate moeilijk maakt om zich staande te houden en zelfstandig zijn rechten uit te oefenen zodat er een ernstig risico is dat hij zou terechtkomen in leefomstandigheden die in strijd zijn met zijn grondrechten. Aldus brengt verzoeker wat betreft zijn persoonlijke situatie geen specifieke elementen bij die blijk geven van een bijzondere kwetsbaarheid die hem zou verhinderen om zijn rechten te doen gelden, verbonden aan zijn status toegekend in Griekenland, of waardoor hij bij terugkeer naar Griekenland een risico loopt te worden blootgesteld aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest.

4.2.6.4. De Raad stipt aan dat verzoeker een zeventwintigjarige man is, wiens ADET op heden nog steeds geldig is, met name tot 27 juni 2026. Verzoeker verklaarde verder een AMKA en AFM te hebben (zie NPO, p. 14). De commissaris-generaal wijst er in zijn beslissing ook terecht op dat blijkens objectieve informatie personen die na 31 december 2020 een verzoek om internationale bescherming indienen, zoals verzoeker *in casu*, automatisch een AFM krijgen wanneer zij hun kaart als verzoeker om internationale bescherming ontvangen (RSA-rapport, maart 2025, p. 20; *"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, september 2024, p. 19-20: *"Statushouders die in of na december 2020 een aanvraag hebben ingediend, zouden in principe dus een AFM moeten hebben."*). De Raad benadrukt hierbij dat het fiscaal registratienummer toegang geeft tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, september 2024, p. 19). Uit objectieve informatie blijkt dat deze AFM geldig blijft zolang de verblijfsvergunning (ADET) ook geldig is. Als de ADET verloopt, wordt het AFM gedeactiveerd totdat de ADET wordt verlengd (RSA-rapport, maart 2025, p. 21: *"the AFM is automatically deactivated upon the expiry of the residence permit and cannot be used until the ADET is renewed"*). Het is de geldigheid van de verblijfsvergunning die belangrijk is, niet het al dan niet kwijt zijn van de gedrukte verblijfsvergunning. Aangezien de verblijfsvergunning van verzoeker niet verloopt voor 27 juni 2026, is zijn AFM dus ook geldig tot die datum. Verder herhaalt de Raad dat de beschikbare landeninformatie niet wijst op bijzondere problemen, indien verzoeker in geval van terugkeer naar Griekenland de procedure om een AMKA te activeren nog dient te voltooien. Verzoeker toont niet aan dat hij dit bij terugkeer naar Griekenland niet in orde zou kunnen brengen (zie *supra*). Met betrekking tot de in de aanvullende nota uiteengezette kritiek in verband met de AMA (*National Insurance Number*), namelijk dat de

registratie bij een zgn. e-EFKA nodig is om een AMA te verkrijgen, wordt nog opgemerkt wat volgt. Een AMA is een sociaal verzekeringsnummer voor werk/sociale opdrachten. Uit de landeninformatie blijkt dat wanneer een statushouder voor het eerst gaat werken, ook een AMA vereist is. De statushouder ontvangt die na registratie bij het register van *Insured Persons of the National Social Security Fund* (ΕΦΚΑ / EFKA). Een afspraak bij een EFKA-afdeling kan telefonisch of per mail gemaakt worden. De volgende documenten zijn nodig bij de aanvraag voor een AMA: een verblijfsvergunning, een werkgeversverklaring (formulier E3), dit is een certificaat van aanwerving van een werkgever (intentieverklaring van een werkgever), een AFM, een AMKA, een adresbewijs en een bankrekeningnummer. Eens een AMA nummer is verkregen, kan de werkgeversverklaring worden gefinaliseerd in een arbeidscontact en worden geüpload in Ergani om de AMKA te activeren (zie *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*”, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 38). Uit niets blijkt dat voor de AMA zelf een actieve AMKA nodig is. Gelet op de geldigheid van zijn ADET, is zijn betoog aangaande de vernieuwing hiervan niet dienstig. Verzoeker had de tijd om te anticiperen op de uiterste geldigheidsdatum van zijn Griekse documenten. Bovendien blijkt uit de stukken van het rechtsplegingsdossier dat verzoeker weg kan vinden in de administratie, waar hij zijn ADET in het verleden reeds succesvol heeft verlengd (zie AD, “neergelegde documenten”, stuk 12 en NPO, p. 25). Het betoog in de aanvullende nota van 23 januari 2026 dat zijn Griekse paspoort “kan” vervallen doet geen afbreuk aan het voorgaande. De Raad wijst er vooreerst op dat deze vermelding in de aanvullende nota geenszins kan worden beschouwd als een “nieuw element” in de zin van artikel 39/76 van de Vreemdelingenwet, zodat deze vermelding overeenkomstig voormelde bepaling uit de debatten moet worden geweerd. Bovendien mist deze vermelding ook elke persoonlijke invulling, waarbij het niet aan de Raad toekomt om dit voor verzoekende partij op te vullen.

4.2.6.5. De Raad stipt verder aan dat het niet onredelijk is om van verzoeker, die in Griekenland de vluchtelingenstatus werd toegekend en wiens verblijfsvergunning nog geldig is, te verwachten dat hij inspanningen levert om zijn levensomstandigheden aldaar te verbeteren en er een bestaan uit te bouwen. Uit de verklaringen en het gedrag van verzoeker blijkt niet dat hij doorgedreven pogingen heeft ondernomen om werk en onderdak te zoeken of om de taal te leren, waarbij kan geconcludeerd worden dat hij nooit de oprechte intentie had om een duurzaam bestaan in Griekenland uit te bouwen en er zijn rechten te doen gelden. De Raad verwijst vooreerst op de pertinente motieven in de bestreden beslissing dat: *“Vooraleerst merkt het CGVS op dat u zeer tegenstrijdige en volatiele verklaringen bood over uw verblijf sinds u uw asielsstatus verkreeg in Griekenland. U verklaarde zo op de DVZ dat u 4 maanden na uw aankomst in Griekenland al doorreisde naar Duitsland waar u verbleef tot begin september 2024. Op het CGVS verklaarde u dan weer op verschillende plaatsen zou zijn verbleven -waaronder België, Duitsland en Gaza- sinds u uw vluchtelingenstatus verkreeg (CGVS p. 8-9, 12). Voorts verklaarde u op de DVZ dat u in september 2024 in België aankwam (Verklaring DVZ Nr. 33; CGVS p. 9). Tijdens uw persoonlijk onderhoud verklaarde u dan weer dat u in maart 2024 al in België arriveerde wat zou betekenen dat u maandenlang naliet om een verzoek om internationale bescherming aan te vragen (CGVS p. 9). Uw laattijdig verzoek doet bijgevolg al ernstige twijfels opkomen over de ernst van uw verzoek. Bovendien verklaarde u ook toe dat u aanvankelijk weigerde om uw vingerafdrukken af te staan voor uw verzoek om internationale bescherming (CGVS p. 5). Dit alles toont aan dat u doelbewust trachtte de Belgische asielinstanties te misleiden betreffende uw verblijfplaatsen in de afgelopen jaren alsook uw reisroute, wat belangrijke elementen vormen in uw asielsdossier. Dit berokkent uw geloofwaardigheid ernstige schade.”* Verzoeker biedt derhalve geen duidelijk zicht op zijn precieze verblijfplaatsen doorheen de jaren. Deze onduidelijkheid wordt nog verder gevoed door de verklaringen dat zijn Griekse verblijfskaart nog geldig was toen hij de tweede keer terugkeerde naar Griekenland, *“maar het zou op het punt staan te vervallen”* (zie NPO, p. 13). Aangezien hem in juni 2020 de vluchtelingenstatus werd toegekend, was zijn oorspronkelijke ADET geldig tot juni 2023. Waar verzoeker aldus stelt dat zijn ADET op het punt stond te vervallen, is dit moeilijk verenigbaar met zijn verklaring dat hij reeds in 2022 zou zijn teruggekeerd naar Griekenland. Uitgaande van zijn verklaringen tijdens het persoonlijk onderhoud, verliet verzoeker Griekenland een eerste keer in mei 2021, slechts enkele maanden na ontvangst van de benodigde Griekse documenten als begunstigde van internationale bescherming (zie NPO, p. 4-6 en 11). Vervolgens zou verzoeker – na reizen naar Duitsland en Gaza – in maart, dan wel september 2022 zijn teruggekeerd naar Griekenland en daar hebben verbleven tot maart 2024 (zie NPO, p. 12-15). Uit zijn verklaringen blijkt dat verzoeker gedurende zijn tweede, vermeende langere, verblijf in Griekenland slechts beperkte stappen heeft ondernomen om zijn leven uit te bouwen. Hij werkte enige tijd in Thessaloniki en Kreta (zie NPO, p. 12-14) en vond onderdak bij deze tewerkstellingen, waarna hij de rest van de tijd op Kreta verbleef in een achtergelaten boot en vervolgens een verlaten huis. Hij verkreeg hierbij hulp van de voedselbanken (zie NPO, p. 14-15). Verzoeker verklaarde in deze periode een keer naar een hotel te zijn gegaan, met de vraag voor werk. Hij verklaarde verder naar het interimkantoor DYPA te zijn geweest, maar zoals de commissaris-generaal terecht stelt, is het opvallend dat verzoeker wel een foto toont van het interimkantoor, maar geen enkel document kan voorleggen van de zelfverklaarde diverse bezoeken. Zoals de commissaris-generaal ook terecht stelde, werd verzoeker bij de DYPA gewezen op de noodzaak van het leren van de Griekse taal, doch heeft hij vervolgens geen ernstige pogingen ondernomen om deze taal te leren. Verzoeker verklaarde omtrent zijn verblijf in Kreta verder dat hij *“in Griekenland [moest] blijven in afwachting van de verblijfsvergunning”* (zie NPO, p. 15), waarmee hij lijkt aan te geven dat hij voornamelijk in

Griekenland bleef omdat hij moest wachten tot de verlenging van zijn ADET werd afgerond, in plaats van zijn verblijf aldaar aan te wenden om een duurzaam leven uit te bouwen. Er wordt in dit verband ten slotte nog op gewezen dat het feit dat er een einde wordt gesteld aan de materiële opvang voor begunstigen van internationale bescherming in samenhang moet worden bekeken met het feit dat nadat de beschermingsstatus wordt toegekend, de begunstigen zelf in hun onderhoud moeten voorzien. In het kader van huisvesting en tewerkstelling kan worden verwacht van verzoeker, die er internationale bescherming heeft verkregen, om in Griekenland de nodige procedures te doorlopen en geduld uit te oefenen vooraleer hij daaromtrent conclusies trekt. Het komt hem in dit verband toe om de middelen die het recht en zijn status in Griekenland hiertoe bieden terdege te gebruiken, hetgeen hij evenwel niet aantoonde. Hij toont niet aan deze afdoende te hebben benut, laat staan uitgeput. Hij laat ook na om concreet aan te tonen dat hij veelvuldige en ernstige pogingen zou hebben ondernomen om zich te informeren en contact op te nemen met organisaties die hem zouden kunnen helpen bij het uitoefenen van de rechten en voordelen die aan zijn internationale beschermingsstatus verbonden zijn. De Raad verwijst hiertoe naar de pertinente motieven in de bestreden beslissing, die door verzoeker niet worden weerlegd. Verzoeker herhaalt zijn verklaringen omtrent de moeilijke levensomstandigheden in Griekenland qua huisvesting, taalonderwijs en tewerkstelling, maar hiermee toont hij niet aan dat hij zijn rechten verbonden aan zijn status in Griekenland voldoende heeft benut, laat staan uitgeput. Door louter zijn verklaringen te herhalen, brengt hij geen dienstige argumenten aan die de beoordeling aan het wankelen brengen of hier een nieuw licht op werpen. Ook door te volharden dat de situatie in Griekenland voor begunstigen van internationale bescherming wel degelijk een situatie uitmaakt van verregaande materiële deprivatie, is hij hoegenaamd niet in staat de specifieke en concrete motieven in de bestreden beslissing met betrekking tot zijn persoonlijke verklaringen te weerleggen. Aangezien geen oprechte intentie kan blijken om een duurzaam bestaan op te bouwen in Griekenland, is het voor verzoeker onmogelijk om conclusies te trekken omtrent de mogelijkheden op vlak van huisvesting, werkgelegenheid, gezondheidszorg of het aanbieden van taallessen in Griekenland en slaagt hij er op geen enkele manier in om aan te tonen dat zijn rechten als statushouder er niet werden geëerbiedigd.

4.2.6.6. In dit verband dient er nog op te worden gewezen dat verzoeker zelfredzaam blijkt. De Raad treedt de commissaris-generaal bij in zijn motieven dienaangaande, die op eenvoudige wijze in de bestreden beslissing kunnen worden gelezen en tevens werden weergegeven in het punt 4.2.6.2. Gelet op deze vaststellingen, moet verzoeker in staat worden geacht om bij terugkeer naar Griekenland een duurzaam bestaan uit te bouwen en er in zijn levensonderhoud te voorzien. Hij maakt geenszins aannemelijk dat hij bij een terugkeer naar Griekenland in een situatie van verregaande materiële deprivatie zal terechtkomen.

4.2.6.7. Dat een overheid niet steeds onmiddellijk woningen en financiële middelen kan toekennen aan vreemdelingen, houdt niet in dat deze vreemdelingen vervolgens niet worden geholpen en dat zij zelf niet tijdelijk in hun levensbehoeften kunnen voorzien. De Raad herinnert er hierbij aan dat situaties die geen “*zeer verregaande materiële deprivatie*” teweegbrengen, volgens het Hof van Justitie niet van aard zijn om de vereiste drempel van zwaarwegendheid te bereiken, zelfs al worden deze bijvoorbeeld gekenmerkt:

- door een grote onzekerheid of sterke verslechtering van de levensomstandigheden;
- door de omstandigheid dat begunstigen van internationale bescherming in een andere lidstaat er geen bestaansondersteunende voorzieningen genieten of voorzieningen die duidelijk beperkter zijn dan deze die in andere lidstaten worden geboden zonder dat zij anders worden behandeld dan de onderdanen van deze lidstaat;
- door het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zijn in de lidstaat waar het nieuw verzoek om internationale bescherming is ingediend dan in de lidstaat die reeds bescherming heeft verleend;
- door de omstandigheid dat de vormen van familiale solidariteit waarop onderdanen van een lidstaat een beroep kunnen doen om het hoofd te bieden aan tekortkomingen van het sociale stelsel van die lidstaat meestal niet voorhanden zijn voor personen die er internationale bescherming genieten; of
- door het bestaan van tekortkomingen bij de uitvoering van integratieprogramma's voor begunstigen [arrest Ibrahim e.a., punten 91-94 en arrest Jawo, punten 93-97].

Op basis van het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zouden zijn in de lidstaat waar het nieuwe verzoek om internationale bescherming is ingediend, *in casu* België, dan in de lidstaat die reeds internationale bescherming heeft verleend, *in casu* Griekenland, kan niet worden geconcludeerd dat verzoeker bij terugkeer naar die lidstaat zal worden blootgesteld aan een reëel gevaar voor een behandeling die onverenigbaar is met artikel 4 van het Handvest (cf. HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a., pt. 94 met verwijzing naar het arrest Jawo van datzelfde Hof). Bij de beoordeling van de situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland dient betreffende de toegang tot werkgelegenheid, onderwijs, sociale bijstand, gezondheidszorg, huisvesting of integratie, in beginsel de omstandigheden van de Griekse onderdanen als maatstaf of standaard in ogenschouw te worden genomen, en niet de standaarden die desgevallend van toepassing zijn in andere lidstaten van de EU. Net zoals niet iedere EU-onderdaan op gelijke wijze aanspraak kan maken op dergelijke voorzieningen, geldt dit immers eveneens voor vreemdelingen die internationale bescherming werd verleend binnen de EU. De vaststelling dat er tussen EU-lidstaten verschillen bestaan in de mate waarin aan personen met internationale bescherming rechten worden toegekend en zij deze kunnen doen gelden, impliceert

bijgevolg geenszins zonder meer een onmenselijke en vernederende behandeling in de zin van artikel 3 van het EVRM en artikel 4 van het Handvest. Dit dient daarentegen op concrete wijze te worden aangetoond, rekening houdend met het gegeven dat óók de socio-economische moeilijkheden of perspectieven van de Griekse onderdanen problematisch en complex kunnen zijn op het vlak van bijvoorbeeld gezondheidszorg of tewerkstelling. De Raad wijst erop dat verzoeker internationale bescherming heeft verkregen in Griekenland dat als EU-lidstaat is gebonden aan het EU-acquis dat voorziet in (minimum)normen inzake rechten en voordelen die zijn verbonden aan hun beschermingsstatus en waarvan verzoeker gebruik kan maken. Zoals reeds vastgesteld, toont verzoeker niet aan dat hij ernstige pogingen ondernomen heeft om zijn rechten als begunstigden van internationale bescherming in Griekenland te doen gelden.

4.2.6.8. In de mate dat verzoeker wijst op het aflopen van ondersteuningsprogramma's, zoals in het kader van het Helios(+)-programma, kan hij vooreerst niet voorbijgaan aan het feit dat het zijn eigen beslissing was om Griekenland tot tweemaal toe te verlaten nadat hij daar internationale bescherming heeft verkregen. Hij erkent zelf dat er gedurende een zekere periode na erkenning ondersteuning beschikbaar was via de Griekse instanties via het Helios(+)-programma, maar hij heeft ervoor gekozen geen gebruik te maken van deze hulp en het land vroegtijdig te verlaten. Deze keuze getuigt van een gebrek aan inspanning om zijn leven in Griekenland op te bouwen en ondermijnt zijn huidig betoog dat hij er bij terugkeer onvoldoende ondersteuning zou krijgen. Het is niet ernstig om de verantwoordelijkheid hiervoor af te schuiven op het CGVS, terwijl verzoeker zelf verzaakt heeft aan de rechten en voorzieningen die hem in Griekenland ter beschikking stonden. Dat verzoeker bij terugkeer geen toegang meer zal hebben tot het Helios(+)-programma, toont verder geenszins aan dat hij zich bij terugkeer naar Griekenland niet zou kunnen beroepen op andere vormen van ondersteuning door de Griekse overheden of hulp van organisaties bij terugkeer naar Griekenland. Zijn betoog hij geen beroep meer zal kunnen doen op enige vorm van ondersteuning, ontbeert dan ook feitelijke grond.

4.2.6.9. Het loutere feit dat er in Griekenland sprake is van racisme en discriminatie, hoe betreurenswaardig ook, is op zich niet voldoende om een gegronde vrees voor vervolging of een reëel risico op ernstige schade bij terugkeer naar Griekenland aannemelijk te maken. Vreemdelingen kunnen in Griekenland, net als in andere lidstaten, geconfronteerd worden met discriminatie, racisme of xenofobie maar dit leidt niet tot het besluit dat de Griekse autoriteiten hun verplichtingen ten aanzien van de verzoekende partij niet zullen nakomen of dat dit invloed heeft op de werking van de officiële instanties en de rechtscolleges in Griekenland. Bovendien houdt dit evenmin in dat de Griekse autoriteiten hun verdragsrechtelijke verplichtingen niet nakomen en dat zij niet bij machte zijn om een passende bescherming te bieden aan betrokkene bij situaties van discriminatie, racisme of xenofobie. Uit de verklaringen verzoeker kan niet blijken dat hij werd geconfronteerd met incidenten die kunnen worden gekwalificeerd als daden van vervolging in de zin van artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet of een vernederende of mensonterende behandeling in de zin van artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet, dan wel dat hij geen bescherming kon bekomen bij de Griekse autoriteiten. Waar verzoeker zijn vermeende problemen met zijn voormalige werkgevers en de Albanese maffia benadrukt, verwijst de Raad naar het gestelde dienaangaande in de bestreden beslissing. Waar hij in zijn aanvullende nota van 11 februari 2026 een attest en foto's neerlegt van ondergane slagen en verwondingen, wijst de Raad erop dat deze documenten enkel aantonen dat verzoeker slachtoffer werd van slagen en verwondingen. Hij legt een proces-verbaal van zijn verhoor door de politiediensten neer, doch dit betreft enkel een weergave van de door verzoeker afgelegde verklaringen, waarin hij vermoedens uit dat de aanval werd aangestuurd door zijn voormalige werkgevers. Wat betreft de ongedateerde WhatsApp berichten, kan hieraan slechts uiterst geringe bewijswaarde worden gehecht, wegens de mogelijkheid tot enscenering. Hoe dan ook, maakt verzoeker geenszins aannemelijk dat hij hiervoor geen bescherming kan bekomen bij de Griekse autoriteiten.

4.2.6.10. Het overwegend algemeen betoog van verzoeker doet verder geen afbreuk aan het voorgaande. Verzoeker toont niet *in concreto* aan en maakt niet aannemelijk dat hij in Griekenland, dit mogelijks met de hulp van de Griekse autoriteiten of hulporganisaties, zijn rechten niet zou kunnen afdwingen aan de hand van de mogelijkheden die de vigerende Griekse wetgeving en de Europese regelgeving hem daartoe bieden. Het louter volhouden dat hij wel degelijk voldoende stappen heeft ondernomen om tegemoet te komen aan zijn basisbehoeften en zijn verklaringen in dit verband te herhalen, volstaat niet. Een algemene verwijzing naar de moeilijke (levens)omstandigheden voor begunstigden van internationale bescherming in Griekenland, volstaat – gelet op voorgaande concrete overwegingen – evenmin om zonder meer aan te tonen dat verzoeker als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland buiten zijn wil en persoonlijke keuzes om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie verkeerde dan wel bij een terugkeer dreigt terecht te komen. Dit dient *in concreto* te worden aangetoond, waartoe hij aldus in gebreke blijft. Verzoeker toont niet aan dat, ook al kan worden aangenomen dat zijn situatie door onzekerheid of een verslechtering van zijn levensomstandigheden gekenmerkt wordt, hij bij een terugkeer naar Griekenland in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling (HvJ 19 maart 2019, Ibrahim e.a., overweging 91). Hij toont niet aan dat hij bij een terugkeer naar Griekenland persoonlijk in een situatie zou belanden die kan worden beschouwd als onmenselijk of vernederend in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest.

4.2.6.11. Wat betreft de overige stukken, neergelegd bij het CGVS, treedt de Raad de hiervan gedane beoordeling door de commissaris-generaal bij, die door verzoeker niet wordt weerlegt.

4.2.6.12. In de mate dat verzoeker nog zou aanvoeren dat hij geen bescherming tegen refoulement geniet in Griekenland, verwijst de Raad naar het voorgaande waarbij werd vastgesteld dat er geen elementen voorliggen waaruit kan blijken dat hij actueel niet langer internationale bescherming geniet in Griekenland. Hij toont ook op geen enkele wijze aan dat er sprake is van een wijdverspreide en systematische praktijk van teruggrijving van erkende vluchtelingen door de Griekse overheden. Evenmin toont hij *in concreto* aan dat er in zijn geval een reëel risico op refoulement bestaat. De verwijzing in zijn aanvullende nota naar de nieuwe Griekse wetgeving, waarin onder meer maatregelen worden voorzien om personen zonder legale status uitzonderlijk hard aan te pakken, is *in casu* niet relevant. Verzoeker geniet immers een legale status in Griekenland: hij is er als vluchteling erkend en beschikt over een geldige Griekse verblijfsvergunning, die hem toelaat zich op legale wijze in Griekenland te vestigen en aldaar zijn leven uit te bouwen.

4.2.6.13. De verwijzing naar voorgaande rechtspraak van de Raad is evenmin van die aard dat dit afbreuk kan doen aan het voorgaande. De appreciatie van de feiten in het licht van de bestaande situatie in Griekenland gebeurt in het kader van een individuele beoordeling van de zaak die voorligt in elk stadium van de asielpcedure. Feiten en elementen eigen aan elk concreet beschermingsverzoek zijn bepalend bij de beoordeling van het dossier. Voormelde analyse van de situatie in Griekenland is gesteund op de informatie zoals aangebracht door beide partijen en toegespitst op de individuele situatie van verzoekende partij. Waar verzoeker kritiek uitoefent op het gebruik van de COI Focus GRECE "*Aide aux migrants*" van juli 2025, dient de Raad vast te stellen dat dit geen afbreuk kan doen aan de bovenstaande analyse, die voldoende steun vindt in de overige gehanteerde rapporten.

4.2.7. Alles samengenomen is de Raad van oordeel dat verzoeker geen elementen heeft aangebracht waaruit blijkt dat van hem niet redelijkerwijs zou kunnen worden verwacht dat hij zich beroept op de beschermingsstatus die hem in Griekenland reeds werd toegekend. Het vermoeden dat zijn grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland zullen worden geëerbiedigd, wordt niet weerlegt.

Er worden geen feiten of elementen aangetoond die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet op de specifieke omstandigheden van verzoeker verhinderen. Zijn verzoek om internationale bescherming dient dan ook op basis van deze rechtsgrond niet-ontvankelijk te worden verklaard.

4.3. Aangezien verzoeker internationale bescherming geniet in Griekenland, is er in België geen behoefte aan internationale bescherming. In deze omstandigheden blijkt niet dat hij zich nog dienstig kan beroepen op de situatie in Gaza en (een schending van) de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet, die betrekking hebben op het beoordelen van de nood aan een internationale beschermingsstatus. Aangezien verzoeker reeds een internationale beschermingsstatus werd toegekend in Griekenland die als toereikend werd beoordeeld, diende de commissaris-generaal niet opnieuw te bepalen of zij nood heeft aan een dergelijke status. De beoordeling of de verzoeker een gegronde vrees heeft voor vervolging of een reëel risico loopt op ernstige schade in zijn land van herkomst, dient slechts te worden gemaakt indien het vermoeden, dat de aan verzoeker toegekende bescherming in Griekenland effectief is, wordt ontkracht. Verzoeker is op dit punt in gebreke gebleven.

4.4. Uit het voorgaande blijkt dat verzoeker niet aannemelijk maakt dat de commissaris-generaal op basis van een niet correcte feitenvinding of op kennelijk onredelijke wijze tot de bestreden beslissing is gekomen. De schending van de materiële motiveringsplicht kan niet worden aangenomen.

4.5. Een schending van het redelijkheidsbeginsel kan evenmin worden volgehouden, aangezien de bestreden beslissing niet in kennelijke wanverhouding staat tot de motieven waarop zij is gebaseerd. Deze motieven zijn deugdelijk en vinden steun in het administratief dossier

4.6. Omtrent de aangevoerde schending van het zorgvuldigheidsbeginsel moet worden vastgesteld dat dit beginsel de commissaris-generaal oplegt zijn beslissingen zorgvuldig voor te bereiden en deze te steunen op een correcte feitenvinding. Uit het administratief dossier blijkt dat verzoeker op het CGVS uitvoerig werd gehoord. Tijdens een persoonlijk onderhoud kreeg hij de mogelijkheid in het Arabisch uiteen te zetten waarom artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet in zijn specifieke situatie niet van toepassing is en zijn argumenten kracht bij te zetten, kon hij nieuwe en/of aanvullende stukken neerleggen en heeft hij zich laten bijstaan door zijn advocaat. De Raad stelt verder vast dat de commissaris-generaal zich voor het nemen van de bestreden beslissing heeft gesteund op alle gegevens van het administratief dossier en op alle dienstige stukken. De commissaris-generaal heeft het beschermingsverzoek van verzoeker op een individuele wijze beoordeeld en zijn beslissing genomen met inachtneming van alle relevante feitelijke gegevens van de zaak. Het betoog dat de commissaris-generaal niet zorgvuldig tewerk is gegaan kan bijgevolg niet worden bijgetreden.

4.7. Waar verzoeker in zijn aanvullende nota van 23 januari 2026 gewag maakt van een overschrijding van de redelijke termijn in de behandeling van zijn verzoek om internationale bescherming, herhaalt de Raad dat aanvullende nota's niet dienen als en niet (dienstig) kunnen worden aangewend als uitbreiding van het ingediende verzoekschrift. Aanvullende nota's dienen niet om hiaten in het verzoekschrift op te vullen. De procedure in artikel 39/76, § 1, tweede lid van de Vreemdelingenwet is immers niet bedoeld om door middel van een aanvullende nota de middelen uit het verzoekschrift uit te breiden. Deze bepaling biedt de partijen enkel de mogelijkheid om nieuwe elementen, in de zin van elementen die zij onmogelijk eerder konden aanbrengen, alsnog in een aanvullende nota aan te reiken. Verzoeker kon de aangevoerde schending van de redelijke termijn en het rechtszekerheidsbeginsel reeds opwerpen in zijn verzoekschrift, zodat hij dit niet dienstig voor het eerst kan doen in zijn aanvullende nota. Alleszins wijst de Raad erop dat de overschrijding van de redelijke termijn niet tot gevolg heeft dat het verzoek om internationale bescherming moet worden ingewilligd of dat de bestreden beslissing als gevolg hiervan nietig zou zijn. Geen enkele wettelijke bepaling of beginsel laat toe een vreemdeling als vluchteling te erkennen of hem de subsidiaire beschermingsstatus toe te kennen omdat zijn verzoek niet binnen een bepaalde termijn werd afgehandeld.

4.8. Met betrekking tot de in de aanvullende nota van verzoeker opgeworpen schending van artikel 26 van het koninklijk besluit van 11 juli 2003 tot regeling van de werking van en de rechtspleging voor het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (hierna: het koninklijk besluit van 11 juli 2003) omdat de e-mailuitwisseling met de Griekse autoriteiten niet zou zijn opgenomen in de nota van de commissaris-generaal, stelt de Raad vast dat in de nota van 16 januari 2026 van de juridische dienst van het commissariaat-generaal wordt toegelicht dat wegens het onduidelijke antwoord dat in eerste instantie van de Griekse administratie werd verkregen vervolgens op 19 december 2025 via e-mail contact opgenomen werd met de *Governor of Asylum Service* (het hoofd van de Griekse asieladministratie), de heer M.K., die op 22 december 2025 via e-mail zijn antwoorden overmaakte. De nota is verder op laatstgenoemde informatie en relevante wetgeving gebaseerd. Volledigheidshalve wijst de Raad erop dat de vragen tot verduidelijking die op 19 december 2025 door de commissaris-generaal aan de heer M.K. werden gesteld, alsook de antwoorden die op 22 december 2025 werden verkregen opgenomen zijn in de nota van 16 januari 2026 (p. 2-4) en dat er e-mailuitwisseling is gevoegd. In deze nota wordt ook de functie van de heer M.K. als hoofd van de Griekse asieladministratie aangeduid en wordt ook een e-mailadres vermeld. De nota van 16 januari 2026 bevat dus alle elementen over de informatie die via e-mail werd verkregen die volgens artikel 26 van het koninklijk besluit van 11 juli 2003 zijn vereist, met name *“de naam van de gecontacteerde persoon, de contactgegevens en de datum van de e-mails, alsook de relevante vragen en de relevante antwoorden. De activiteiten of de functie van de gecontacteerde persoon moeten beknopt in het administratieve dossier worden beschreven als ze niet direct uit het e-mailverkeer blijken”*. Hierbij wordt nog aangestipt dat de via e-mail verkregen informatie opgenomen in de nota van 16 januari 2026 niet werd verkregen om de feitelijke aspecten van een specifiek asielrelaas na te gaan, maar enkel de geldende Griekse wetgeving betreft. De nota van 16 januari 2026 verschaft bijgevolg voldoende informatie over de bron waarop de commissaris-generaal zich heeft gebaseerd. De antwoorden van 22 december 2025 bevatten verwijzingen naar Griekse wetgeving en naar Griekse overheidswebsites. Daarnaast wordt een Engelse en Franse vertaling bijgebracht van relevante Griekse wetgeving waarnaar wordt verwezen. Een schending van artikel 26 van het koninklijk besluit van 11 juli 2003 kan niet worden vastgesteld.

4.9. Uit wat voorafgaat blijkt dat er geen essentiële elementen ontbreken waardoor de Raad niet over de grond van het beroep zou kunnen oordelen. Verzoeker heeft evenmin aangetoond dat er een substantiële onregelmatigheid aan de bestreden beslissing zou kleven in de zin van artikel 39/2, § 1, 2° van de Vreemdelingenwet. De Raad ziet geen redenen om de bestreden beslissing te vernietigen en de zaak terug te zenden naar de commissaris-generaal. De overige aangevoerde schendingen kunnen, gelet op het voorgaande, dan ook evenmin leiden tot een vernietiging van de bestreden beslissing

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Enig artikel

Het beroep wordt verworpen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op twee april tweeduizend zesentwintig door:

N. DENIES,

wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,

V. LAUDUS,

toegevoegd griffier.

De griffier,

De voorzitter,

V. LAUDUS

N. DENIES